

YETİŞKİNLER OKUMA-YAZMA ÖĞRETİMİ VE TEMEL EĞİTİMİ KİTABI

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

Yetişkinler Okuma Yazma Öğretimi ve Temel Eğitimi Kitabı

Yazarlar

Ülker KESKİN Nihat TAYDAŞ Saniye BAŞKAYA Kâmil YILDIRIM Hülya AYTAÇ Hamit ÖZEN

Bu kitapta yer alan metinler, Yazma Komisyonu tarafından yazılmıştır. Her hakkı saklıdır. Kitaptan metin, soru, şekil ve düzenleme biçimi aynen ya da değiştirilerek alınıp yayınlanamaz.

Editör Ömer GÜLBAY

Danışmanlar

Doç.Dr. Murat ÖZBAY Yrd.Doç.Dr. Necati CEMALOĞLU Yrd.Doç.Dr. Fahri TEMİZYÜREK

> Resimleme Ekrem AKKAL Hamit ÖZEN

Grafik-Tasarım M. Edip ERDOĞAN İsmail SAMURA Ozan ŞAT

> **Düzeltme** Ülker KESKİN

ISBN 978-975-11-2701-7

Bu kitap Millî Eğitim Bakanlığı'nın 08.07.2008 tarih ve 4262 sayılı makam onayı ve Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'nün 09.04.2015 tarih ve 15923718/135/3820602 sayılı onayı ile 87.585 adet olarak basılmıştır.

ISTIKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak; Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak. O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak; O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl! Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl? Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl... Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım. Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım! Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım. Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar, Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var. Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar, "Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın. Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın. Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın... Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın. Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı: Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı. Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı: Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ? Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ! Cânı, cânânı, bütün vanmı alsın da Huda, Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhi, şudur ancak emeli: Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli. Bu ezanlar - ki şahadetleri dinin temeli -Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım, Her cerîhamdan, İlâhi, boşanıp kanlı yaşım, Fışkırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'şım; O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl! Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl. Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl: Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet; Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

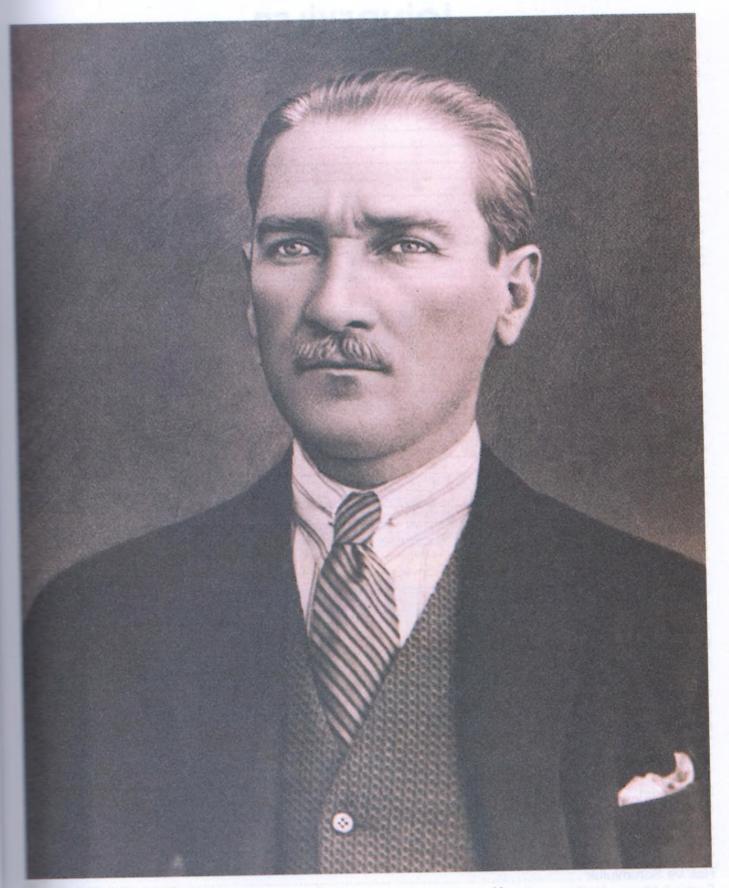
Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLIĞE HİTABESI

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düsersen, vazifeve atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok nâmüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düsmüs olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi, vazifen; Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır! Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

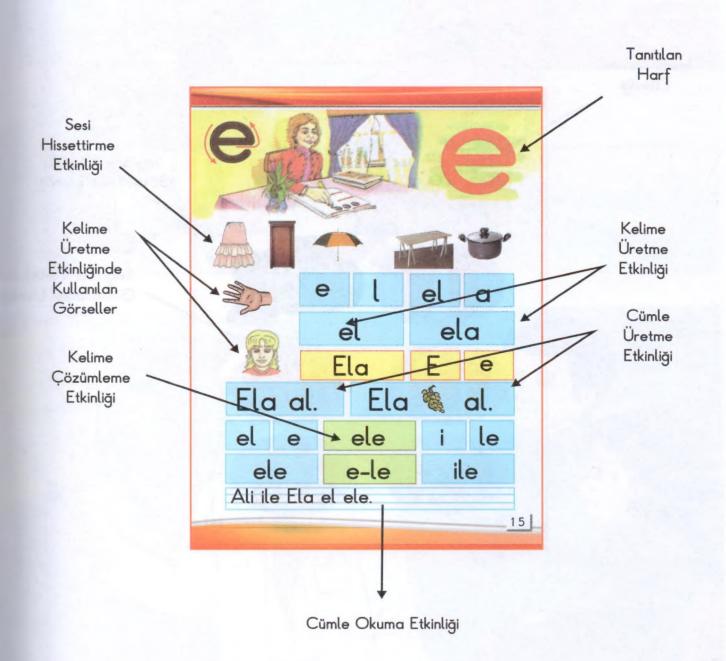

Mustafa Kemal ATATÜRK (1881 - 1938)

İÇİNDEKİLER

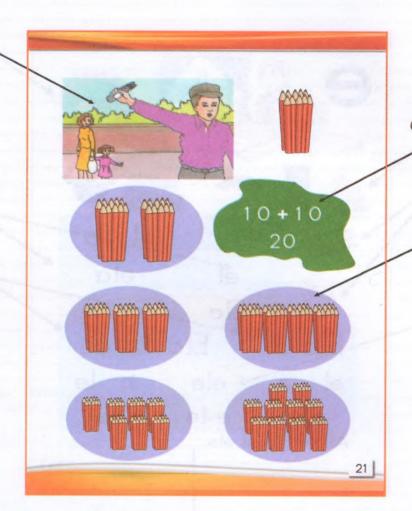
Organizasyon Şeması	7-8
Bak Anlat Çalışması	0
"a" Sesi	10
"I" Sesi	12
"i" Sesi	12
"e" Sesi	13
"t" Sesi	15
1.Ses Grubu Sonu	18
"n" Sesi	23
"m" Sesi	25
"m" Sesi	33
"k" Sesi" "u"	37
	42
2.Ses Grubu Sonu	46
"o" Sesi	49
"d" Sesi	52
r Sesi	55
Sesi	58
y Sesi	64
3. Ses Grubu Sonu	65
s Sesi	68
"ö" Sesi	71
"b" Sesi	74
"ü" Sesi	77
"ş" Sesi	//
4.Ses Grubu Sonu.	60
"ç" sesi	84
"z" sesi	87
"c" sesi	90
"c" sesi	93
"p" sesi" "b" sesi	96
"h" sesi	99
5. Ses Grubu Sonu	102
g sesi	104
"v" sesi	107
Sesi	444
Sesi	116
6. Ses Grubu Sonu	110
Bir Sivii Topium Kuruluşu: Tema	121
Serbest Okuma: Kara Toprak	124
FIGATILIA	125
Serbest Okuma: Maniler	120
Bilinçli Tüketici	120
Mektup	129
Trafik Kozalar	132
Trafik Kazaları	133
Ya İstikâl Ya Ölüml	138
Ya İstikâl Ya Ölüm!	139
Sati Kadın	143
Serbest Okuma: Atatürk'ün Kendi Sözleriyle İlkeleri	146
Atatürk ve Bayrak	147
Serbest Okuma, Karga ne mki	150
Veli Dayi	154
riak ve Solumluluk	154
Serbest Okuma, ra Tutarsa (	157
Eve Kill Gildi?	150
Serbest Okuma. Alie ici lietisim	164
releion Goldsines,	100
Serbest Okuma. Nine lie Tilki	165
Kaynaklar	167
	1.27

ORGANIZASYON ŞEMASI

ORGANIZASYON ŞEMASI

İşlemi Tanıtma Etkinliği

Sayıların Rakamla Gösterilmesi Etkinliği

> Sayıların Varlıklarla Gösterilmesi Etkinliği

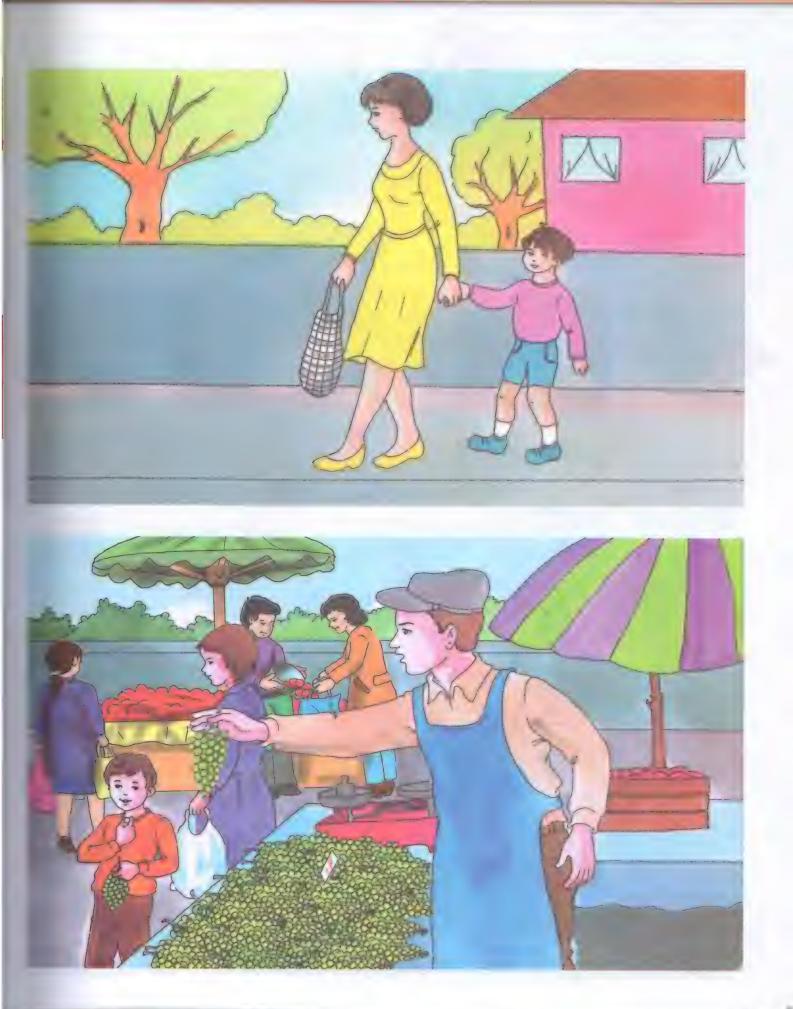

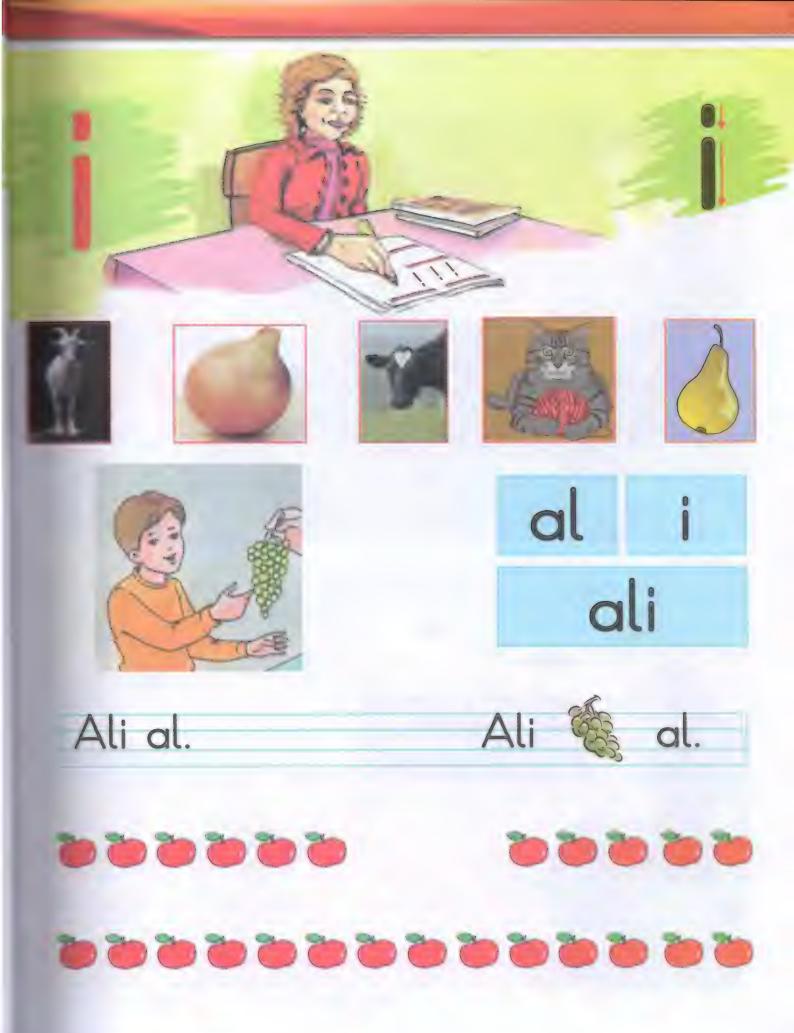

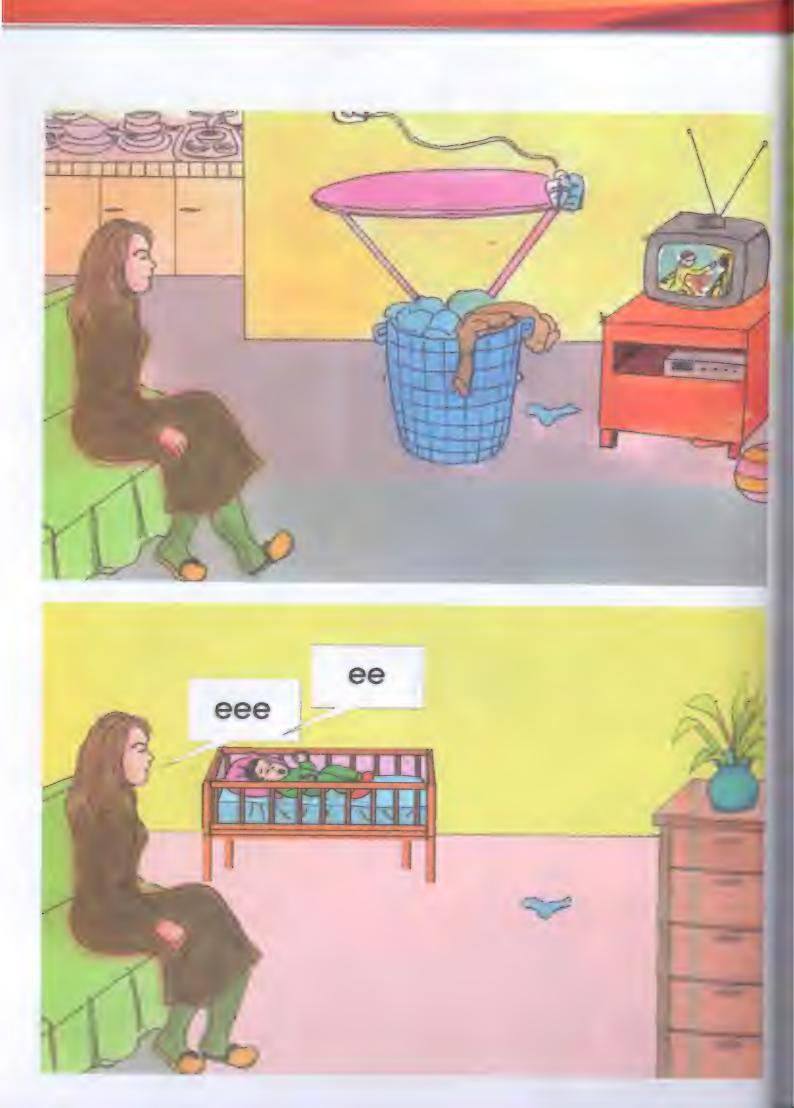

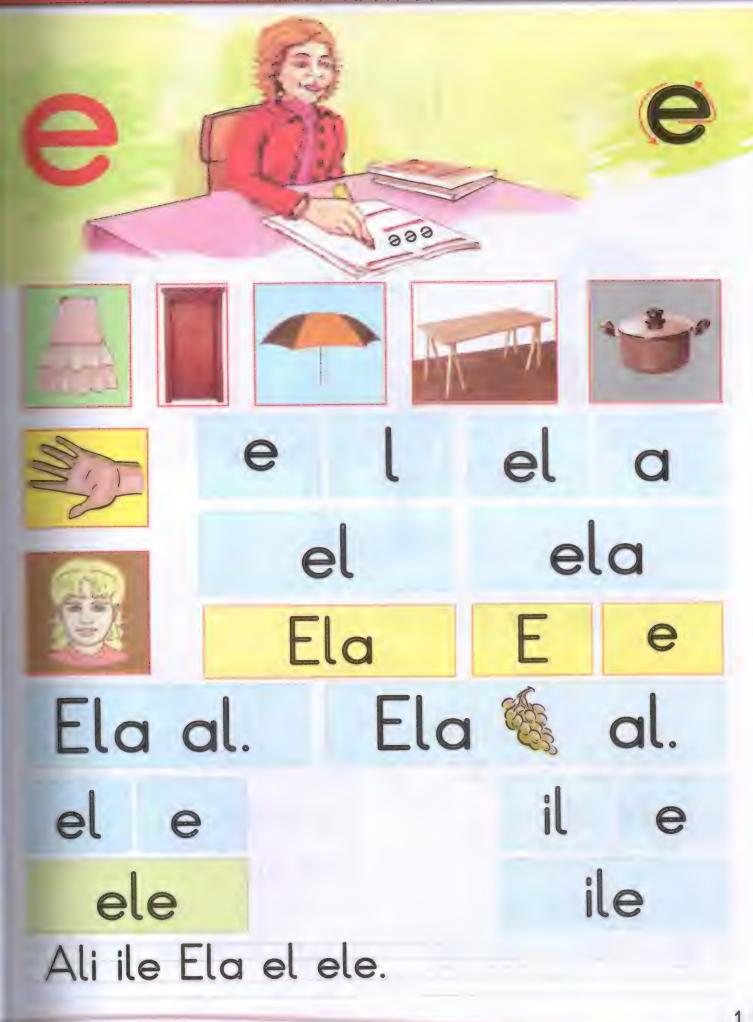
FPZTOZ3LPED4PECFD5

la le

Lale

Lale

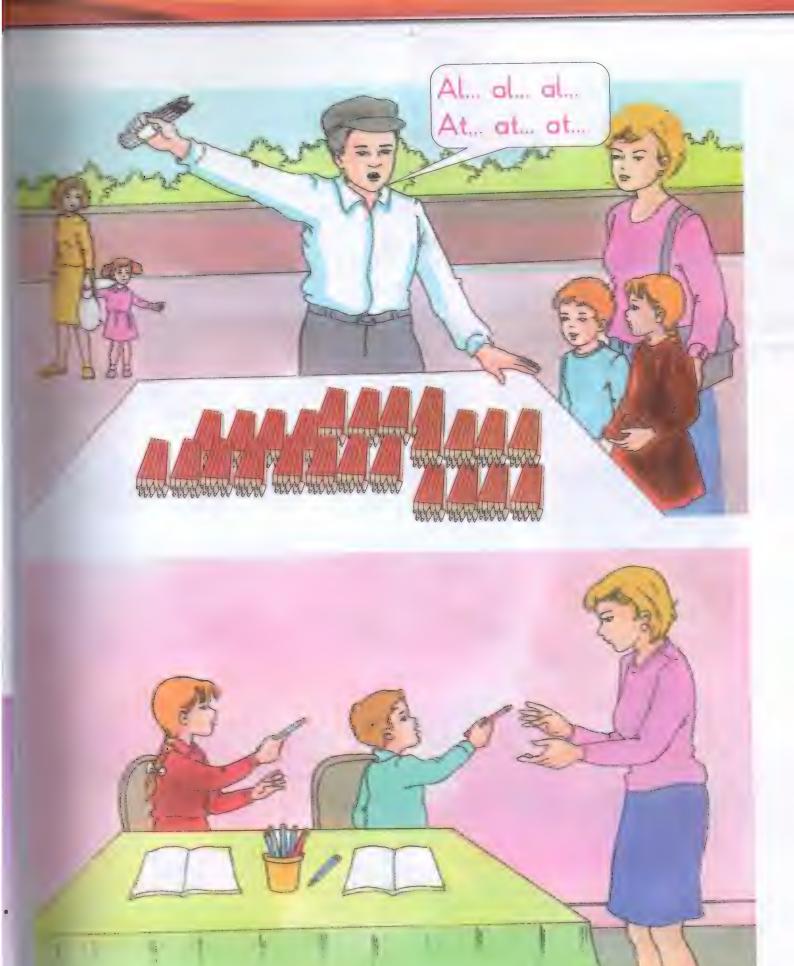
Lale ile Ela el ele.

al

Ela al. Ali al.
Lale al.
Ali, lale al.
Ela, lale al.
Ela, elli lale al.

El ele

Ali ile Ela el ele. Lale ile Ali el ele. Ela ile Lale el ele.

Ata A-ta

ta lat

ta t

talat Talat la t

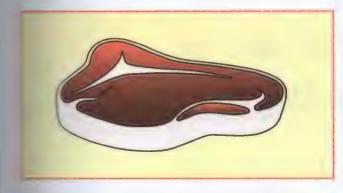
Talat T t

Talat al. Talat at.

Talat ile Ali el ele.

Talat ile Ela el ele.

e t

i t

le t

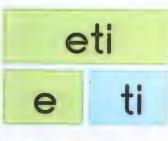
i let

a let

at let

Ali alet al.

Ali, Talat'a et al.

Ali, Talat'a alet al.

at

Ela at. Ali at. Lale at.

Ali 😉 at.

Ali, Talat'a at.

Ela 😨 at.

et

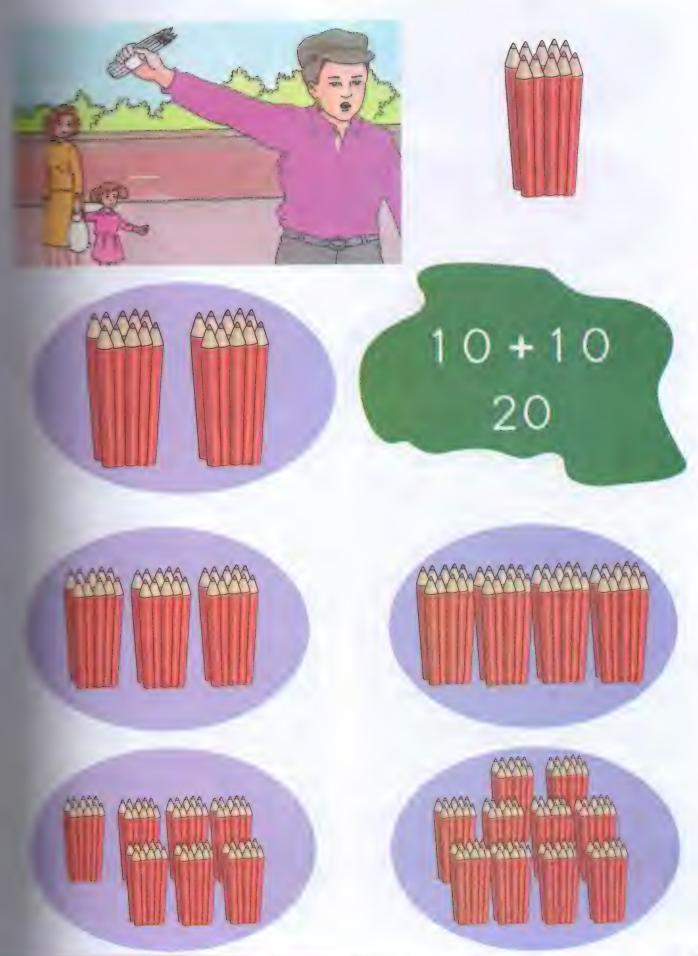
Ali et al.

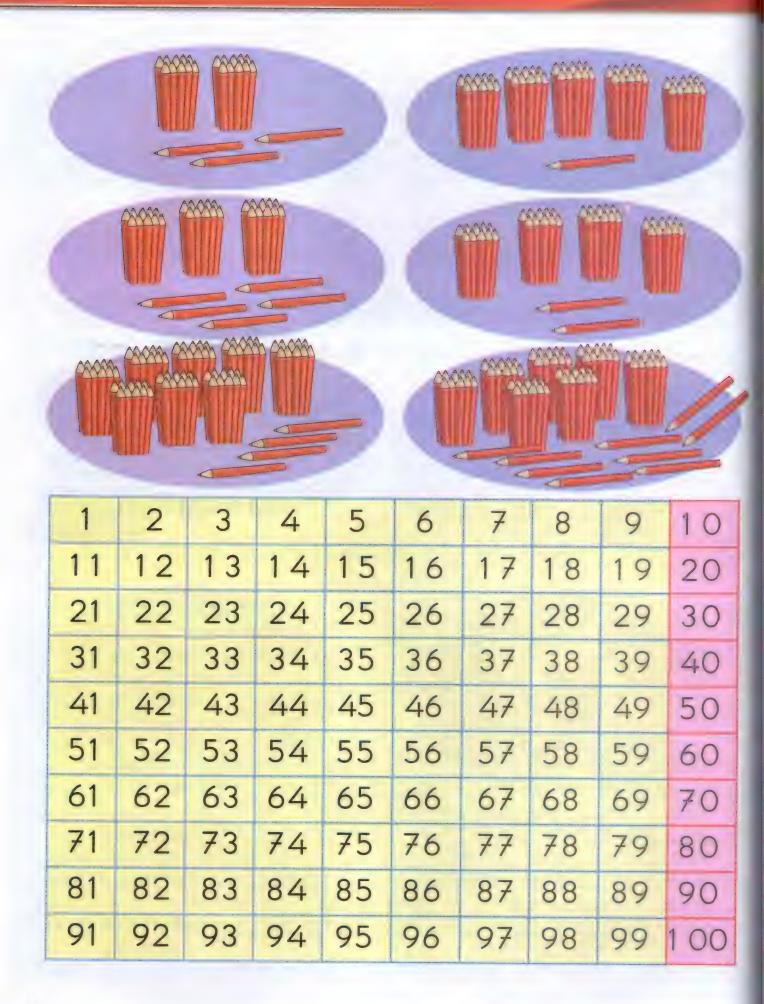
Ali eti al.

Ela et al.

Ela Talat'a et al.

Ali Talat'a et al.

A	a	A	al, Ali, at, atla, ata, alet
	l	L	lale, Lale
	•	i	il, ile, it, itele, ileti, iletti
	е	Ε	el, ela, Ela, el ele, elle, elli, et, eti, etti, etli
	t	Т	tat, tel, telli, tela, Talat

Ali

- al.

- alet al.

- li aleti ilet.

Ali aleti Talat'a ilet.

Ali aleti Talat'a iletti.

ATLA

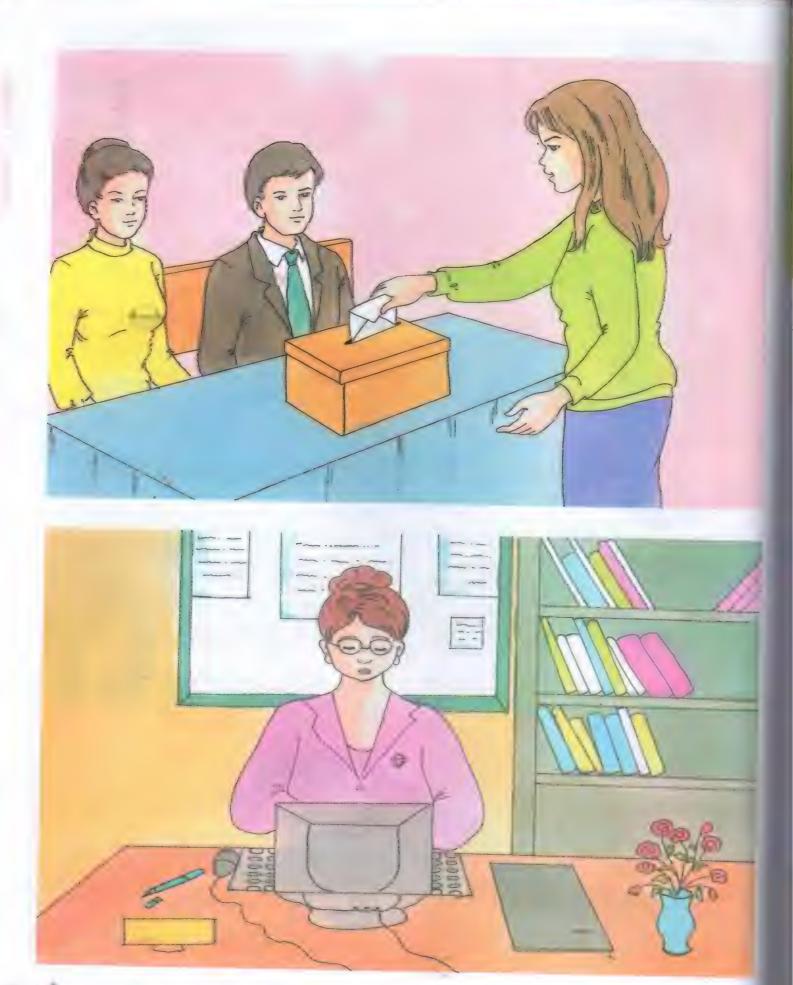
Ela al.

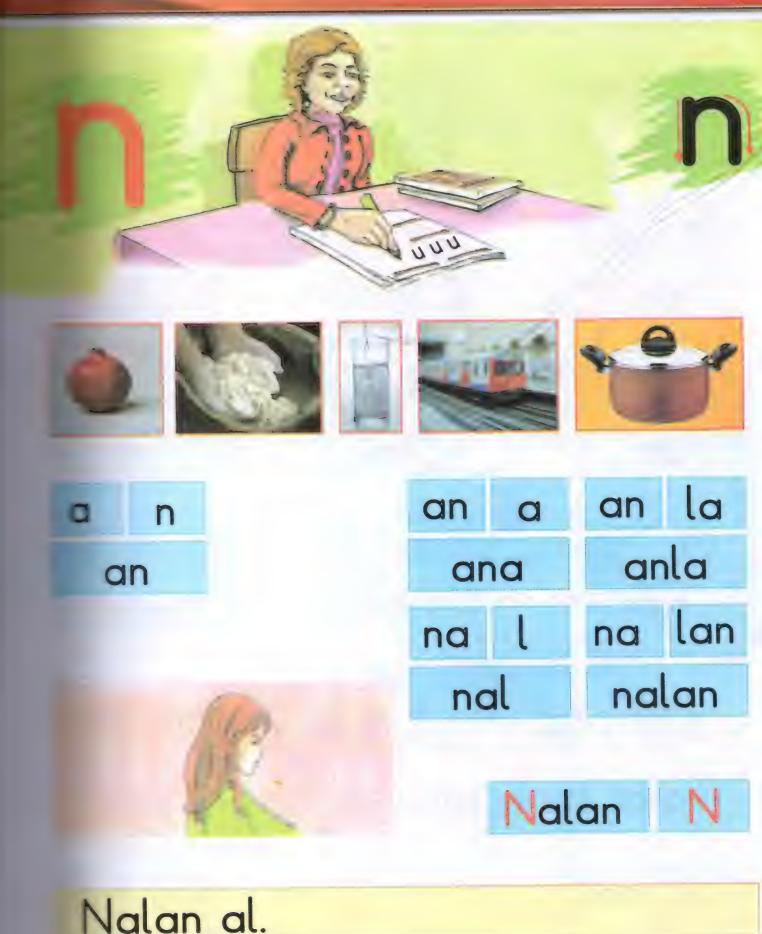
Ela of al.

Ela atla.

Ela, Lale ile atla.

Ela, Atilla ile atla.

Nalan al. Nalan atlet al.

Atilla tane tane anlat.

Talat tane tane al.

ni ne

an ne

6166167

ANNE

Anne al.

Anne lale al.

Anne nane al.

Anne elli lale al.

Anne elli tane lale al.

TANE

Nine al.

Nine eline al.

Nine tane tane al.

NINE

Nine anlat.

Nine Nalan'a anlat.

Anlat nine anlat.

Nalan'a anlat.

Nine, Nalan'a tane tane anlat.

ga ga gaga

ga ni gani

gani Gani

G

Gani Talat'a anlat.

Gani ile Ela el ele.

ge [

gel in gelin

GELIN

- gel.

A gelin al.

A gelini al, gel.

Gelin egeli.

Al ile gelin el ele.

GANI

Gani git.

Gani, Lale ile git.

Gani, at ile gel.

Gani, ata nal al.

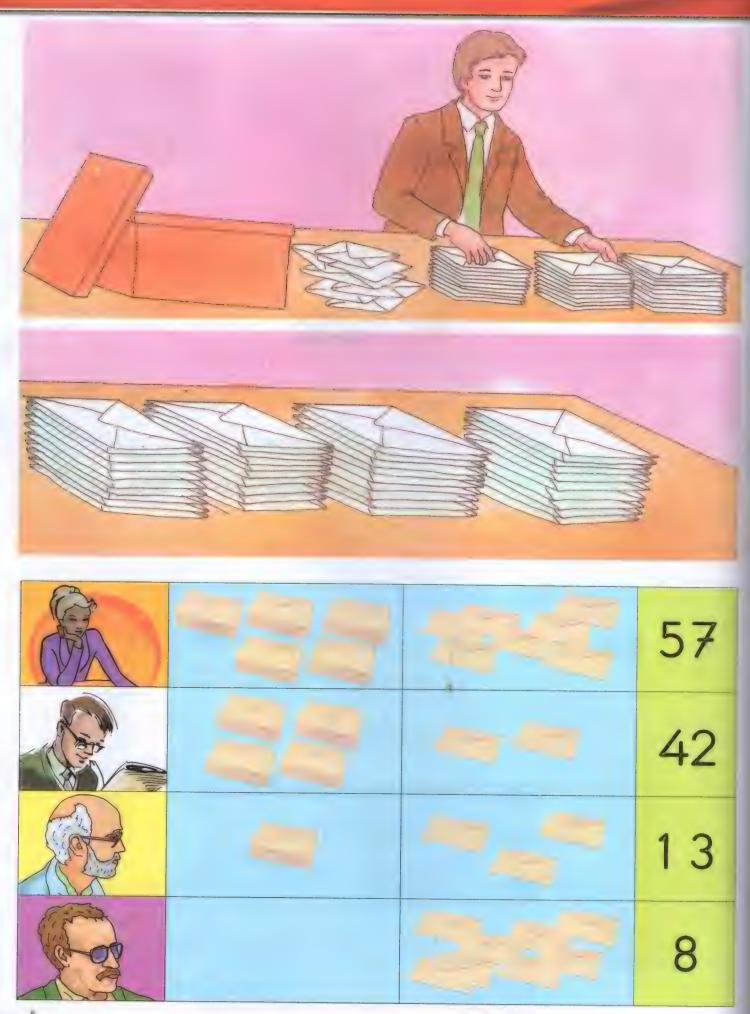
NALAN

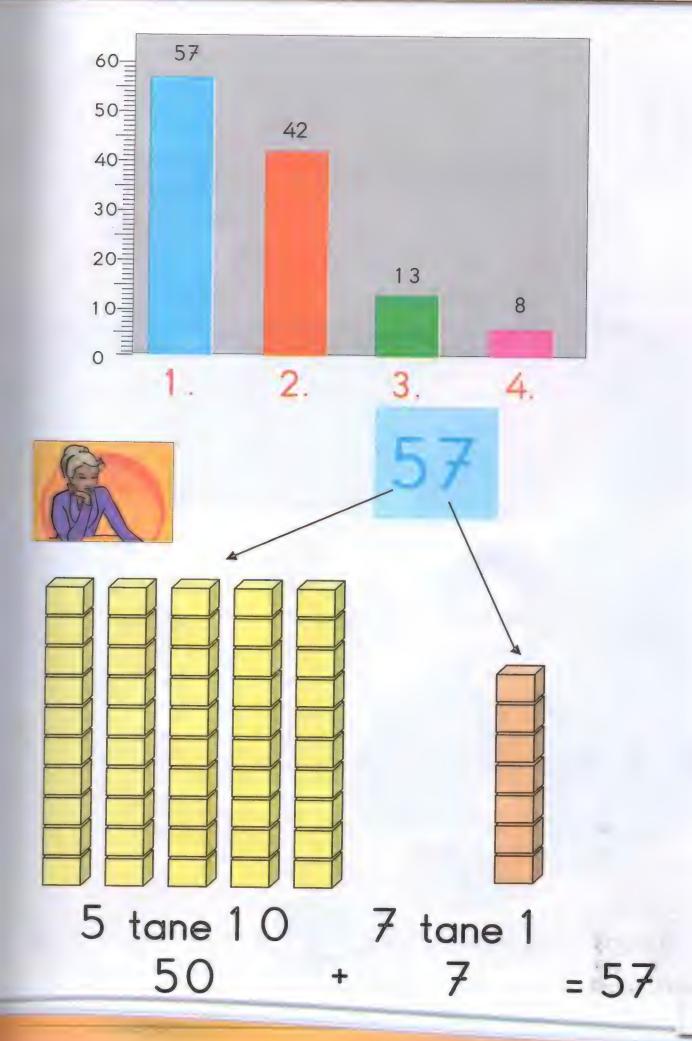
Anne, Nalan'a git.

Anne, Nalan'a lale al.

Anne, Nalan'a anlat.

Anne, Nalan ile gel.

i m

ima i ma ma l mal

Mine elma al.

Mine atlama.

ele m elem e eleme elem eleme e le me

me le me te me tin mele metin

TEMEL

Temel al.
Temel elma al.
Temel tane tane al.
Temel nane alma, elma al.
Temel, Emel'e elma al.

METIN

Metin atma.

Metin aleti atma.

Metin, aleti eline al.

Metin aleti atma.

MELTEM

Meltem gel. Meltem al.

Meltem atla. Meltem atla.

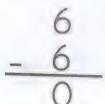
Nalan gitme, gel. Meltem ile atla.

Nalan, Meltem ile atla.

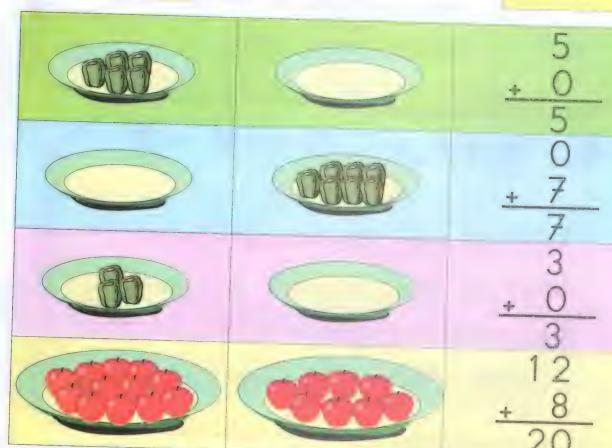

Mine

Kemal

Altan iki tane elma al.

Nalan, annene kilim al.

e k ek e ke k ek

kekli kek-lik-li

a k ak a aka

kal kalk kalkan kat kan kanat

Atilla, keki atma.

Gani, iki keklik al.

kemik

keman

Kemal

Kemal

K

Mine ile Kemal el ele.

Mine, Kemal'e anlat.

kale kalem

reacon.

kalemlik

etek

elek

melek

kent

kenet

kement

enik

minik

inek

ekim

ekme

ekmek

KEKLİK

Keklik gel, gitme.

Gel keklik gel.

Tek tek atla.

Keklik tek tek atla gel.

Atla keklik atla, tek tek atla.

166797

KEMAL

Kemal ekmek al.

Kemal iki ekmek al.

Kemal kekik al.

Kemal, Mine ile ekmek, kekik al.

ETEK

Mine kente gel. Mine etek al.

Mine kentten etek alma etek lekeli.

Mine etek alma. Mine, kalem al.

Mine kalemi atma. Kalemi Kemal'e ilet.

tut

tutum

tulum

kum

kul

kulak

kutu

kutlu

kutla

tutku

tutkun

tutkal

Umut unutma.

Umut unutma, kalem al.

Umut, Emel'e kalem al.

Umut unutma, Emel'e kalem al.

Utku, Umut'u kutla.

Utku, Umut'a git.

Utku, Umut'a lale al.

Utku git, Umut'u kutla.

2 + 2 + 2 + 2 + 2 = 10

5 tane 2 - 5 x 2 - 10

n	N	Nalan, nine, nal, ninni, nane	
9	G	gel, git, Gani, gitti, gaga, gala	
m	М	Mine, mat, Metin, mama, mum	
k	K	Kemal, kilim, kit, kek, kimlik, keklik kanat, kalk, kalem	
u	U	Umut, unut, unlu, utan, utanma	

ANLA-ANLAT

Kemal al. Kemal et al. Kemal, Mine ile git. Kemal, Mine ile git, et al. Kemal, Mine ile el ele git.

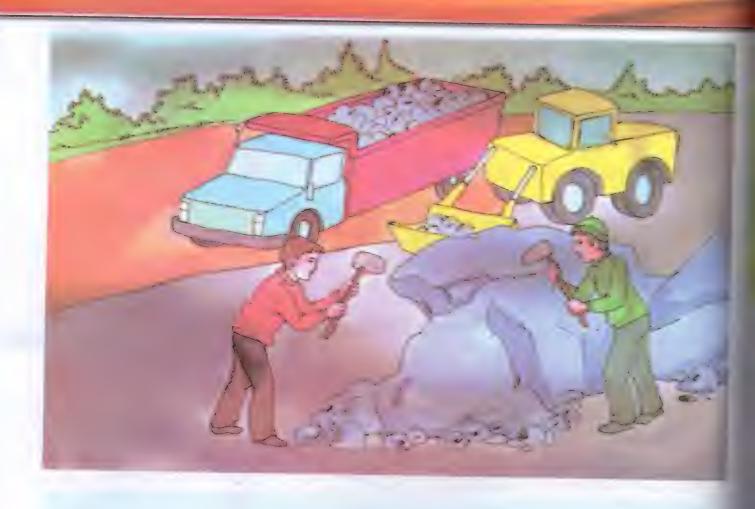
Anne, tane tane anlat. Nine anlat. Nine tane tane anlat. Nalan anla.

Lale ile Ela el ele. Lale ile Ela kente gitti. Ela, kentten etek al. Lale, kentten ekmek al. Lale unutma, iki tane ekmek al.

Talat gel. Talat aleti al. Talat aleti al, ilet. Talat aleti Metin'e ilet. Talat aleti unutma. Talat aleti al, gel.

Atilla geline git. Atilla geline kilim al. Atilla gelini al, gel. Atilla annene etek al. Atilla, unutma annene etek al. Gelini al, gel.

Nine gelini kutla. Anne, gelini kutla. Altan utanma, gelini kutla.

ot oto toto
tok toka tokat
kot kon kol
konu konuk koltuk

Okan al.

Okan kalem al.

Okan kalemi al, okula git.

Okan unutma, kalemini al.

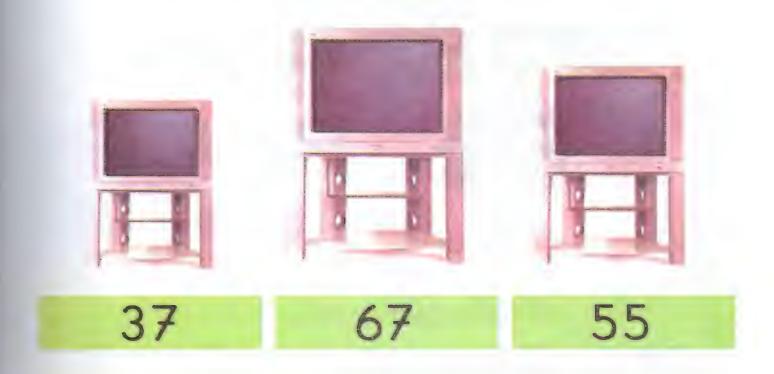

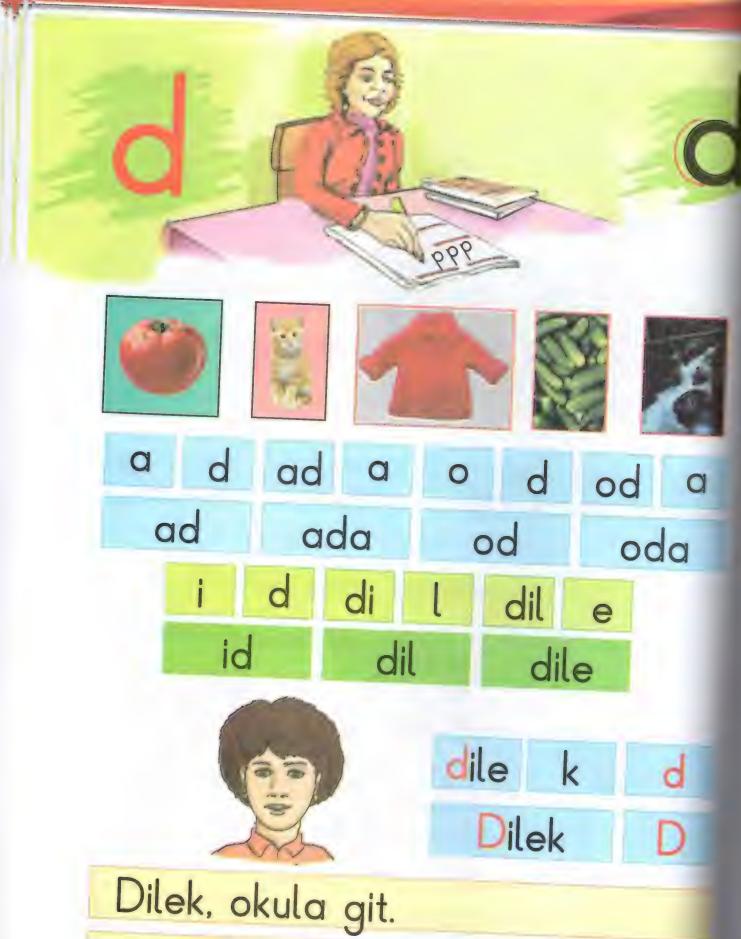
TOKA

Tolga toka al.
Tolga, annene toka al.
Tolga, annene etek alma.
Tolga, annene toka al.

26<34 32<43 57>55 42<98

Dilek, Okan'a olta al.

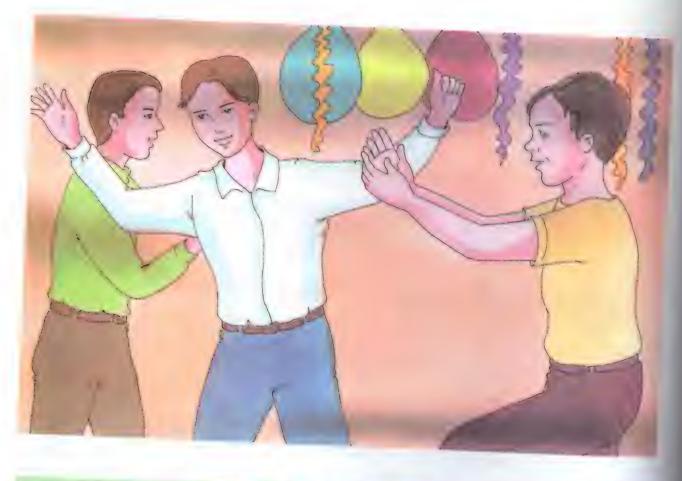
ada adam Adana
dam damak
dul dut dutluk
dile dinle dinlet

DILEK

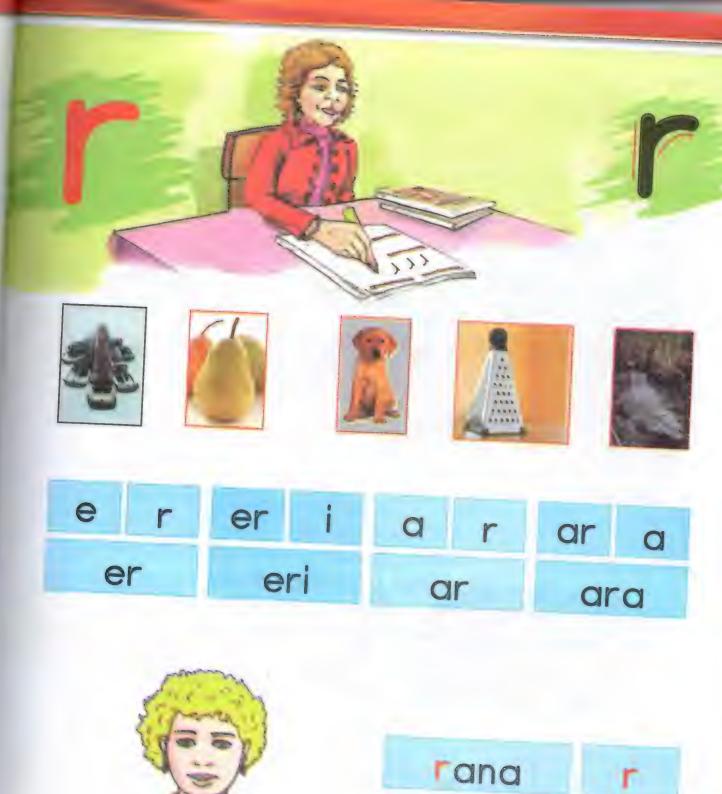
Demet, Adana'dan geldi.
Dilek, annene anlat.
Dilek, annene tane tane anlat.
Annene, "Demet geldi."de.
"Demet, Adana'dan geldi." de.
Dilek unutma, annene anlat.

DOKUMAK

Ninem dokudu. Ninem kilim dokudu.
Eda geldi. O da denedi.
Eda da kilim dokudu.
Ninem ile Eda kilim dokudu.
Eda ile ninem, iki tane kilim dokudu.

Rana gel, otur. Rana, tarak nerede? kar kara karar
ger geri gerin
ter tere terek
duru durum

Tren gara geldi. Tren, Urla'dan geldi. Rana gara gitti. Urla'dan Doruk geldi.

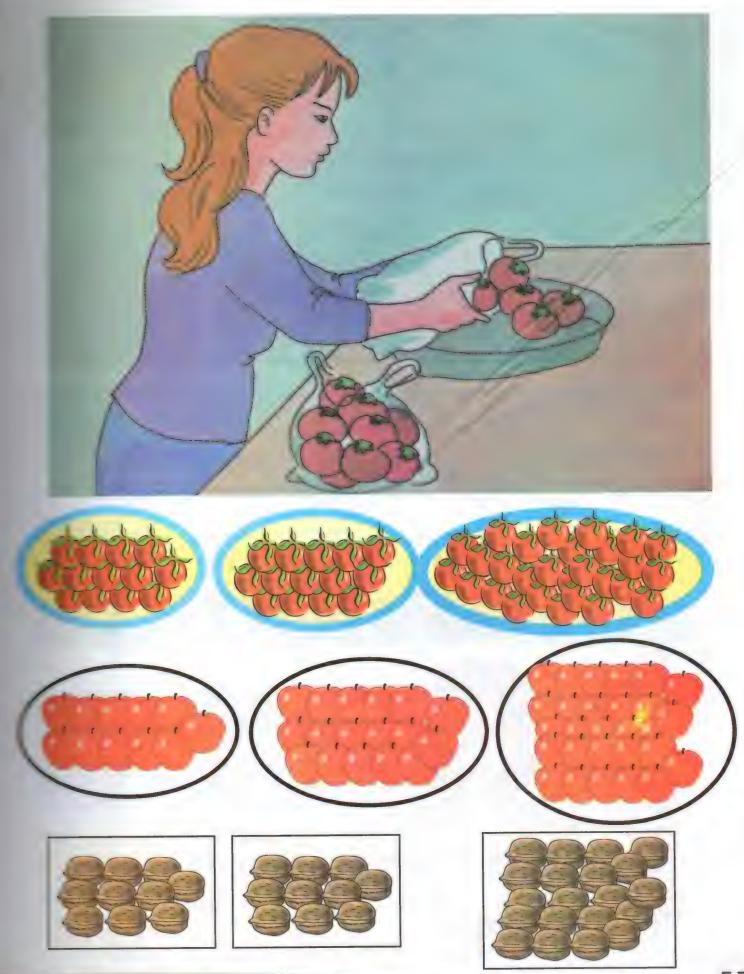

Duru tere al.

Duru, marketten al.

Duru, iki demet tere al.

Duru unutma, roka da al.

kan kanı kanıt damıt damıt adı algın dalgın

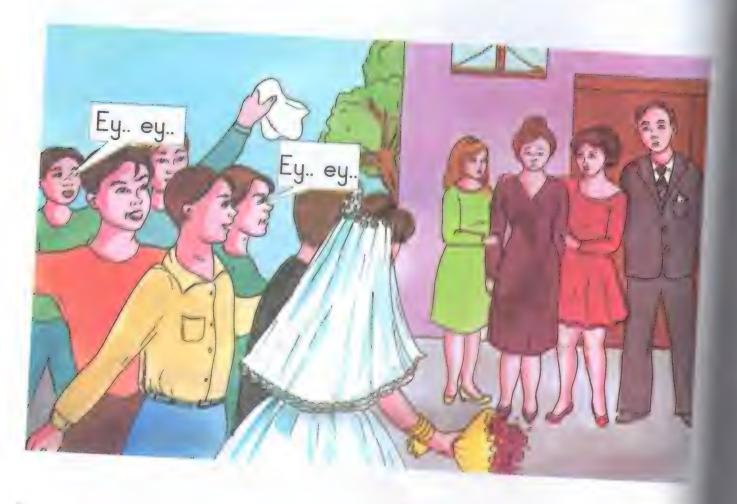
Okul tatile girdi. Akın tatile gitti. Akın Akın, erkenden tatile gitti. Akın oradan takı aldı. Akın, İtir'a takı aldı. Akın, İtir'i kutladı. İtir, onu denedi. İtir, denemenin ardından taktı.

ANI

Eda geldi. Eda, Kemal'e derdini anlattı. Teker teker anlattı. Eda, anılarını da anlattı. Eda, Kemal'e anılarını anlattı. Ondan akıl aldı. Kemal de ona anlattı.

Yaren ile Yetkin oynadılar. Yakınları ile yemek yediler.

yıla yıl yılma yılan yendik yenik yeni yen uyu uyur uyuma uyum yitik 4 yit yitirme

YÂREN ILE YETKIN

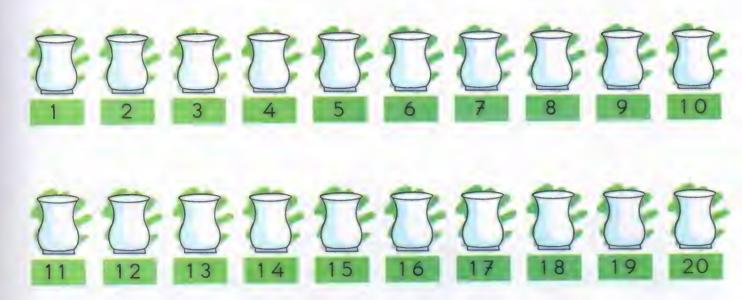
Yetkin, kente gitti. Kentten Yâren'e takı aldı. Takının yanında yelek ile etek de aldı. Yâren'in yanına geldi. Yâren takıyı taktı. Yetkin, "iyi oldu" dedi. Yâren mutlu oldu.

KONUKLAR

Yârenlere konuklar geldi. Konuklar oturdular. Yâren onlara kolonya tuttu. Onlar da Yâren'i kutladılar. Konuklar kalktılar, oyun oynadılar. Oynarken "eyyy! eyyy!" diye nara attılar.

	0	0	Onur, ok, olta, orman, Okan, ordu, odun
	d	D	Dede, dere, Derya, demlik, dut, damat
A	r	R	Rana, roka, reklam, radar, radyo
	1	1	Itir, irmak, irgat, ilik
	y	Y	Yâren, Yetkin, yama, yak, yol, yine, yutak, yutmak

YAKINLARI GELDİ

Doruk, yakınlarını aradı. "Gelin, yarın Yetkin'in yanına gidelim." dedi.

Rana, Duru, Itir ile Doruk geldiler. Onlar markete gittiler. Marketten, ekmek, yumurta, kıyma, nane ile kekik aldılar.

Markette iken Dilek, onların yanına geldi. Itir, durumu ona anlattı. Dilek elma alarak onlara katıldı.

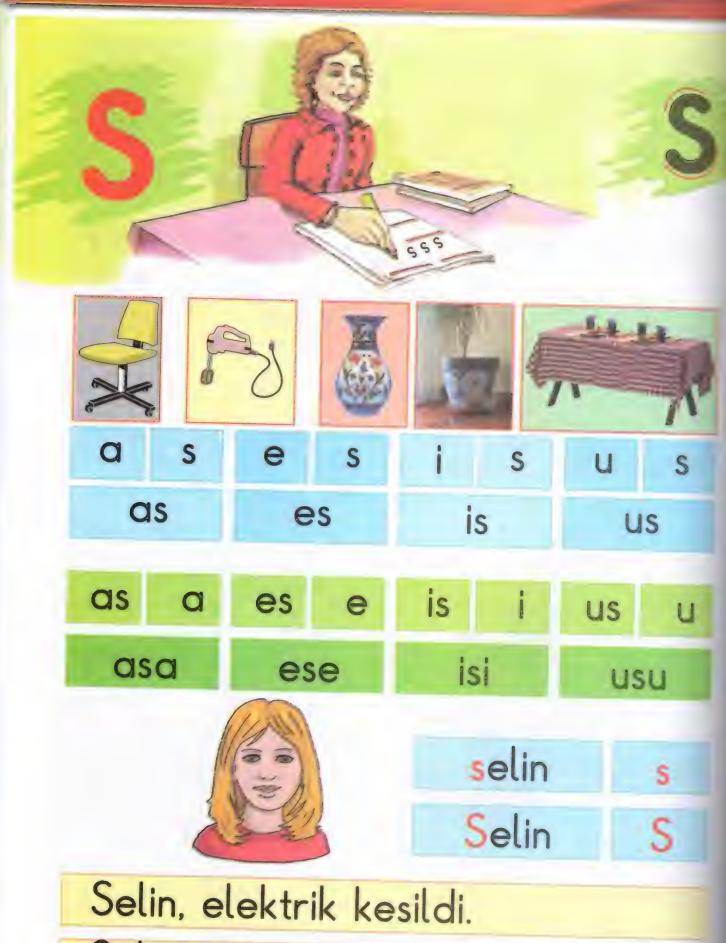
Yâren ile Yetkin'in yanına geldiler. Yâren ile Yetkin uyuyordu. Onları uyandırdılar.

Yetkin konuklarını odaya aldı. Yâren ellerini yıkadı, onlara katıldı.

Oturdular. Yemek yediler. Anılarını anlattılar. Mutlu oldular.

Selin mumu yak.

is	isi	sil	silgi	silik
us	usu	su	sulu	suluk
as	ası	sır	sıra	sırma
es	ese	sel	sele	selen

ELEKTRIK

Elektrik kesildi. Karanlık oldu. Selin korktu. Mumu aradı. El yordamı ile aradı. Eli muma takıldı. Mumu yaktı. Oda aydınlandı.

KAYISI

Selda, Malatya'ya gitti. Ninesinin yanına, köye geldi. Orada kayısı yedi. Kayısılar sarı sarıydı. Selda yemeye doyamadı. Oradan iki kasa kayısı aldı. Kayısıları Ankara'ya getirdi. Ankara'da konuklarına sarı sarı kayısıları sundu.

11 - 11 = ?

26-26=0 32-32=0 57-57=0 42-42=0

17

. 11

= 6

29-14=15 48-4=44 55-5=50 90-50=40

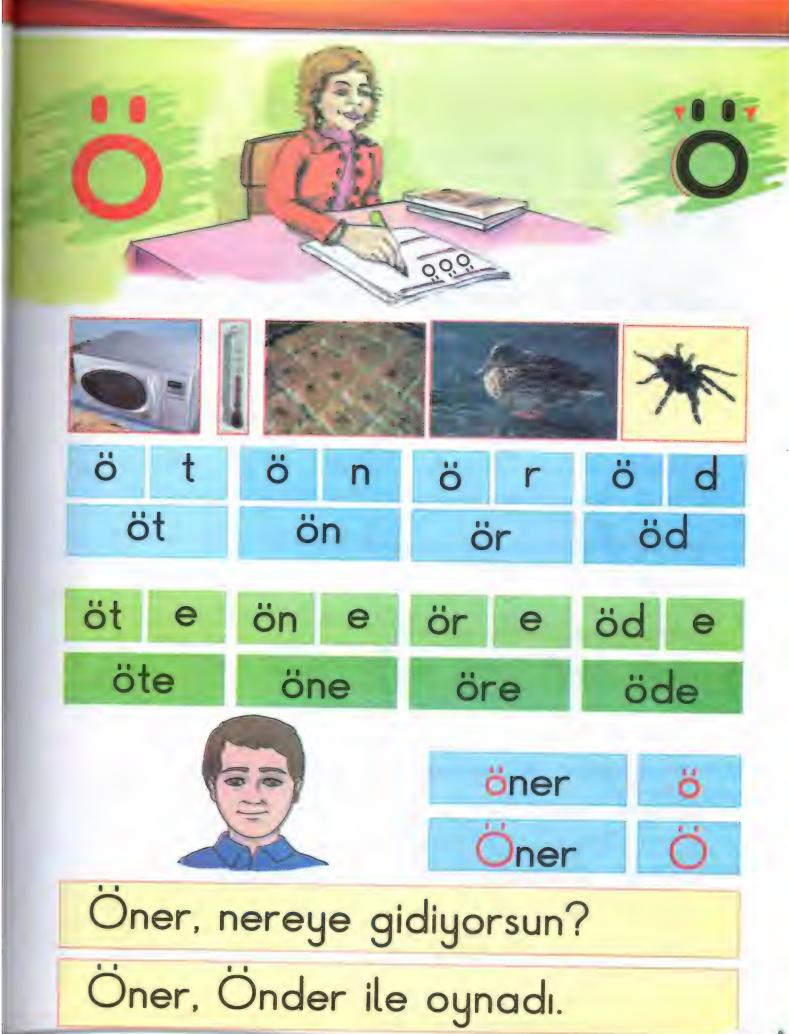

11 + 9 = 20

20 - 8 = 12

29 -14 15

öde öder ödedi öderdi gör göre gören göreme yön yöne yönet yöneltim kös köse kösele köselem

Saat dört oldu. Öner kurstan geldi. Kursta dergi okudu. Öner, artık okuyor. Öner, dergiden dört masal okudu. Masalları, karısına anlattı. Karısı, yine masal anlatmasını istedi.

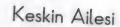

DÖNER

Önder, döner-ekmek satanların yanına gitti. Döner-ekmek satın aldı. Yanına da ayran istedi. Onları yemeden, ellerini yıkadı. Karnını doyurduktan sonra tekrar ellerini yıkadı. Ellerini kuruladı. Oradan ayrıldı, yola koyuldu.

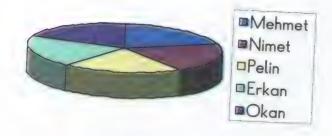
Keskin Ailesi

Aytaç Ailesi

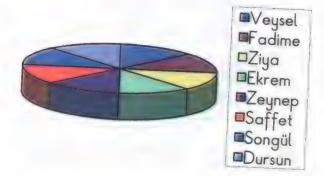
Aytaç Ailesi

Durmaz Ailesi

Durmaz Ailesi

Bilge, balık yemek istedi. Bebek, ballı ekmek yedi.

bor	boru	bora	boran	boranlı	
bul	bula	bulan	bulanma	bulanmak	
bir	birer	birey	birden	birsen	
bık	bıktı	bikma	bikmak	biktirmak	

BILGE'NIN SAATI

Bilge, bu aralar dalgın. Saatini kaybetti. Sabırla aradı ama bulamadı. Sonunda aramaktan bıktı. Neden sonra aklına, kabanı geldi. Kabanına baktı. Saati oradaydı.

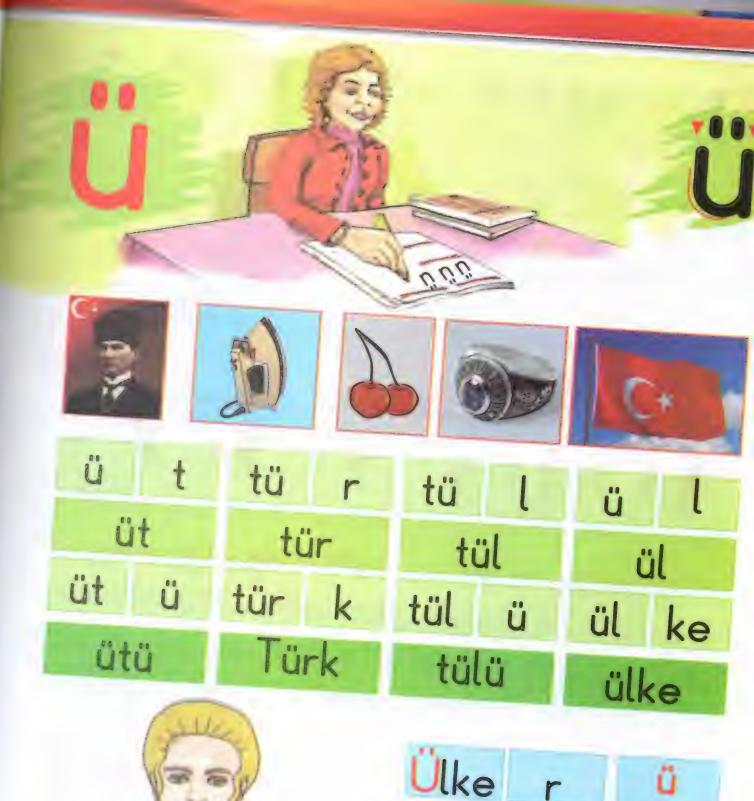
BAKLA

Birsen abla, bakla aldı. Abdi abi, onu bakla ayıklarken gördü. "Kolay gelsin." dedi. "Baklanın yanında salata da olsun." dedi. Birsen abla, Abdi abiye dönerek "Domatesleri yıka, salata da senden olsun." dedi.

Ülke r Ülker

Ülker, türkü söyledi.

Benim ülkem Türkiye.

ÜLKER

Tüller kirlendi. Ülker, tülleri yıkamalı. Ülker, tülleri ısladı. Bir gün bekledi. Ertesi gün, tülleri makineye attı. Tülleri yıkadıktan sonra tele astı. Tüller kurudu. Ülker, tülleri ütüledi. Tülleri yerine taktı.

0666

ÜRETIM

Köyün kadınları ile erkekleri, bostana gittiler. Bostandaki otları yoldular. Erkekler, kürekleri ellerine aldılar. Tarlayı bellediler. Kadınlar, tarlayı gübrelediler. Birlikte tarlaya su akıttılar.

Bir süre sonra bostandan ürün elde ettiler. Marul, domates, tere, biber, salatalık ürettiler.

Ürünlerinin bir kısmını, kendilerine ayırdılar. Ürettiklerinin geri kalanını sattılar.

şey da ş Şeyda Ş

Şeyda, üşütme, yelek giy.

Şeyma beni işittin mi?

GÜNEŞ

Uyandı. Güneş, ışıklarını yeni yaymaya başlamıştı. Saate baktı. Yedi olmuştu. Kuş seslerini işitiyordu. Dışarıya baktı. Güneş ısıtıyordu ama serinlik, titretti onu. "Köyde yaşamanın iyi yanı bu." diye düşündü. "Araba gürültüsü yok. Telaş yok. Keşke burada yaşasaydım." dedi.

SEKER

Doktor, radyoda konuşuyordu. Şunları söylüyordu:

- İleri yaşlarda şeker tüketimine dikkat etmek gerekir.
  - Kilo almamaya dikkat edilmeli.
    - 3. Ekmek tüketimine dikkat etmeli.

16 + 35 = 51

13 +18 31

36 +14 50

39 +58 97

12

+

****

15

13

36

50

39

+·····

55

+ .....

10

+.....

S		5	Selin, sele, ses, sus, süs, sos, sarı			
ö	Ö		Öner, öt, öter, önerim, önder			
Ь	В	k	Bilge, bebe, baba, balık, buldu			
ü	Ü	üs	Ülker, ülkü, ütü, üstün, üretim			
Ş	Ş	Şe	yma, şeker, kı, şerit, şubat			

BESLENMEK

İnsanlar, beslenmelerine dikkat etmeliler. Yaşamın temeli beslenmedir.

Beslenmek, "besinlerden yeteri kadar yemek" anlamına gelir. Buna "yeterli beslenme" denir.

İyi beslenmemek, bedensel sorunlara neden olur. Et, süt, yumurta ile baklagiller insanı büyütür.

Gebe kadın, iki kişilik beslenmelidir. Kendisi ile bebesini besler. Gebe kadın, süt, et, yumurta gibi besinleri yemelidir.

Bebeklere en yararlı besin ise anne sütüdür.

Ayrı türlerde gıdalar almaya dikkat edilmelidir. Sürekli aynı tür besinleri yemekten sakınılmalıdır.

Süt ürünleri, bebeklik yaşlarındaki kadar ileri yaşlarda da tüketilmelidir.

Çiçek, çilekler çürüdü.

Cicek, ona çıkışma.

CICEK

Çelik Bey, reçel yemek istedi. Masada reçel göremedi. "Keşke reçel olsaydı." diye mırıldandı. Çiçek, onu duydu. "Senin için çilek reçeli kaynatayım." dedi.

Çiçek, marketten üç kilo çilek aldı. Altı kilo da şeker aldı.

Çilekleri ayıkladı, yıkadı. Bir kaba çilekleri doldurdu. Üstüne de şekeri döktü. Bir gün bekledi. Ertesi gün karışımı kaynattı. Normal ateşte, iki saat kaynattıktan sonra ateşten aldı.

Ertesi gün, Çelik Bey masada reçeli gördü, şaşırdı. Tadına baktı. "Çok iyi olmuş, ellerin dert görmesin" dedi.

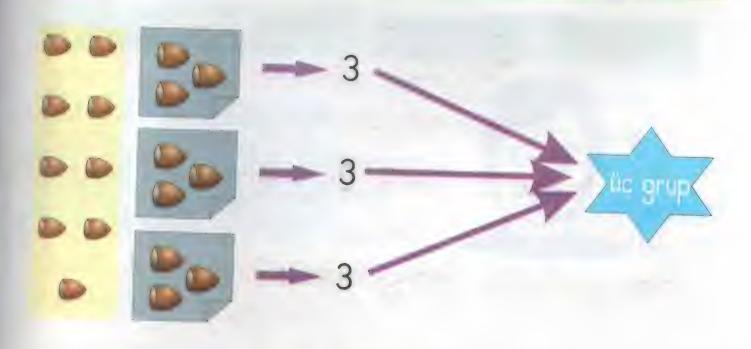

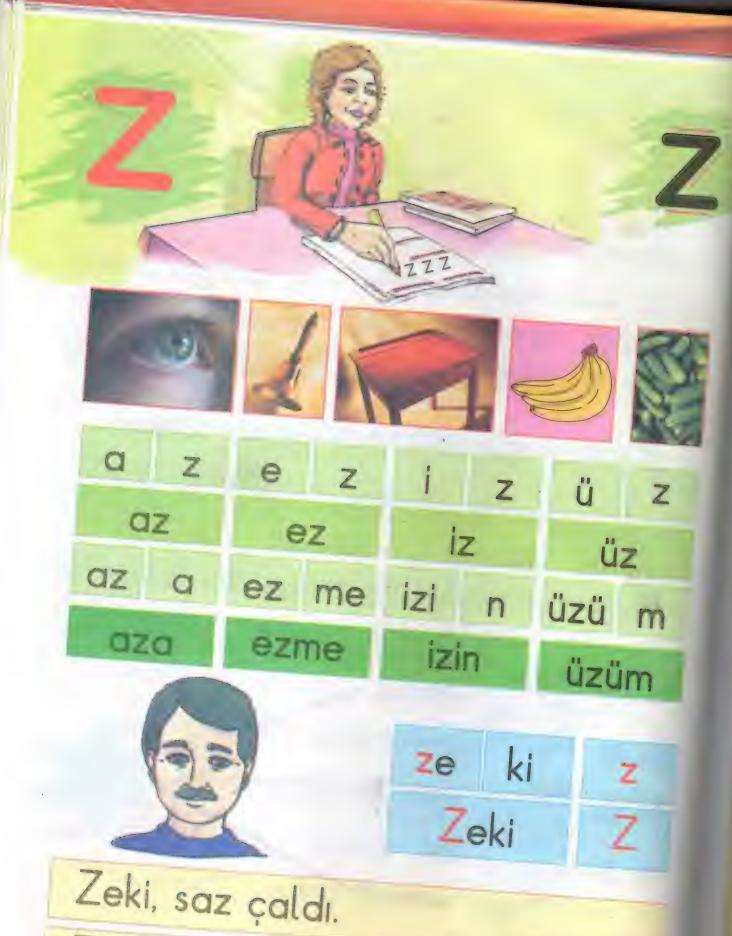

1 2 3 4 5 6 7 8 9 1 0 1 1 1 2 1 3 7 4 1 5 1 6 1 7 1 8 1 9 2 0

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 72 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

1 2 4 4 5 6 7 8 9 10 11 1 2 13 14 1 5 16 17 1 5 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

Zekiye, bilgisayar kullanıyor.

ZEKİ

Zeki, okuma-yazma kursunu bitirdi. Bir meslek edinmek istiyordu. Arkadaşlarından biri, bilgisayar kursuna gidiyordu. Zeki de bilgisayar kursuna gitmek istedi.

Kursa geldi. Kurs yetkilisi, "Okur-yazar mısın?" diye sordu. Zeki, okur-yazarlık belgesini gösterdi. Yetkili, Zeki'ye başka sorular da sordu. Onu kursa kaydetti.

Zeki kursa düzenli olarak gitti. Bilgisayar üzerinde çok çalıştı. Arkadaşları onun çalışmasına şaştılar. Bilgisayar konusunda kendisini geliştirdi.

Zeki, şimdi bir şirkette çalışmak istiyor. Çalışmak için birkaç şirket ile görüştü.

RÜZGÂR

Es, rüzgâr es. Es serin serin. Karlar erisin, Yerler kurusun.

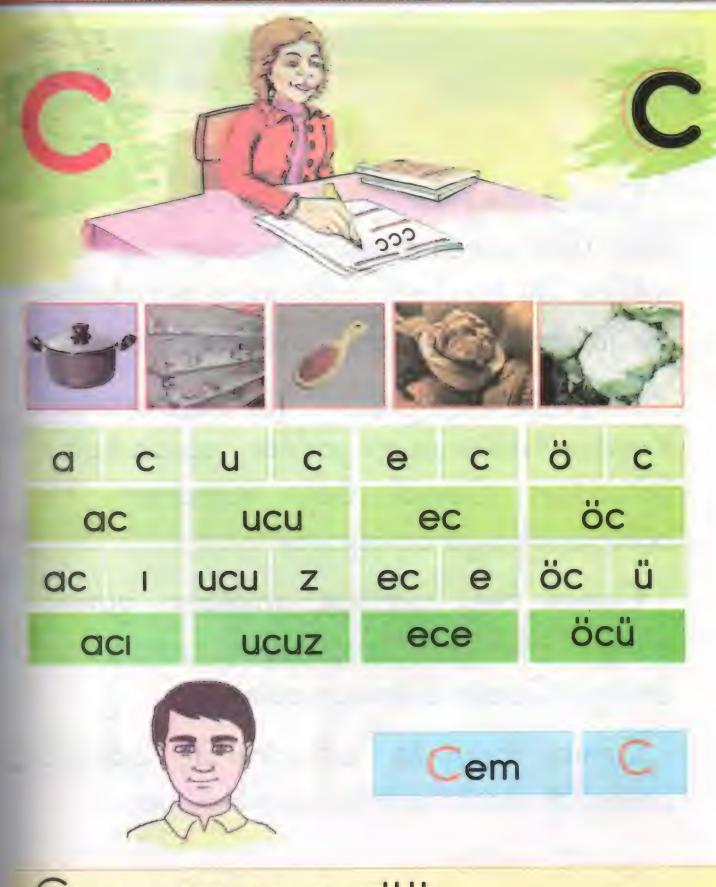
Es, rüzgâr es. Terimiz dursun. Zerdali, üzüm, Kirazlar ersin.

Es, rüzgâr es. Bize naz etme. Es güzel rüzgâr, Lâkin toz etme.

Sabri ÇAKIR

1999 - Türkçe Anadil Dersleri - 1

Cem, eczaneye gitti. Cemal Bey, gönüllü çalışıyor.

CEMAL

Cemal Bey, bir yardım kuruluşuna üye oldu. Zor durumda olan insanlara yardım ediyor. Bu kuruluşta çalışanlar birbirlerine de yardımcı oluyorlar. Dayanışma içindeler.

Geçenlerde, yaşlılar yurdu kurdular. Kendine bakamayan yaşlıları, yurda kabul ediyorlar. Cemal Bey, zamanının bir bölümünü bu yurda ayırıyor.

Cemal Bey, yurttaki yaşlıların yanına gidiyor. Onlarla konuşuyor, sorunlarını dinliyor. Çözüm bulmaya çalışıyor.

Cemal Bey ile arkadaşları, gönüllü çalışacak olanların katkılarını bekliyor.

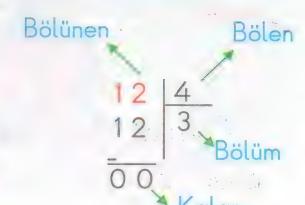

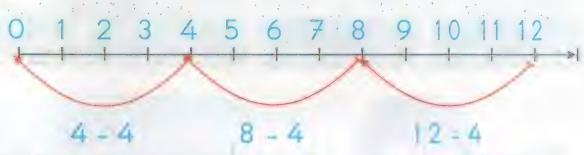

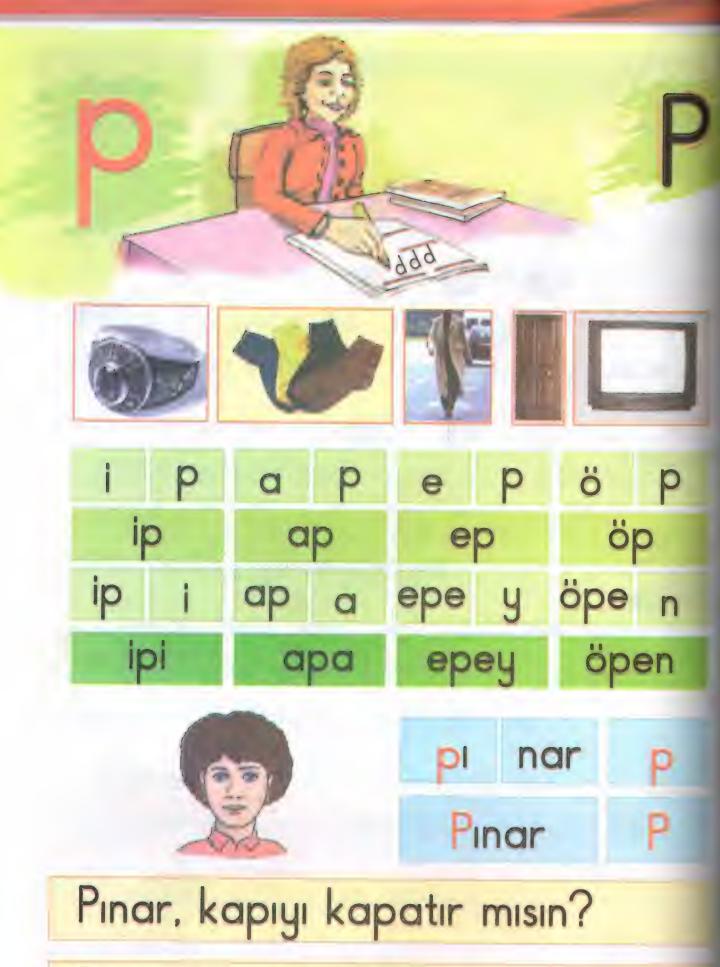

Pınar, pırasa pişiriyor.

PINAR

Pınar, pırasa yapmayı kararlaştırdı.
Pırasaları, dolaptan çıkardı. Pırasalar çamurluydu. Önce suda bekletti. Çamurları çözüldükten sonra sudan geçirdi. Yıkadıktan sonra küçük küçük kesti.

Tencerede margarini eritti. Pırasaları koydu. Kısık ateşte, pırasaları pişirmeye başladı. Salçasını, tuzunu ekledi.

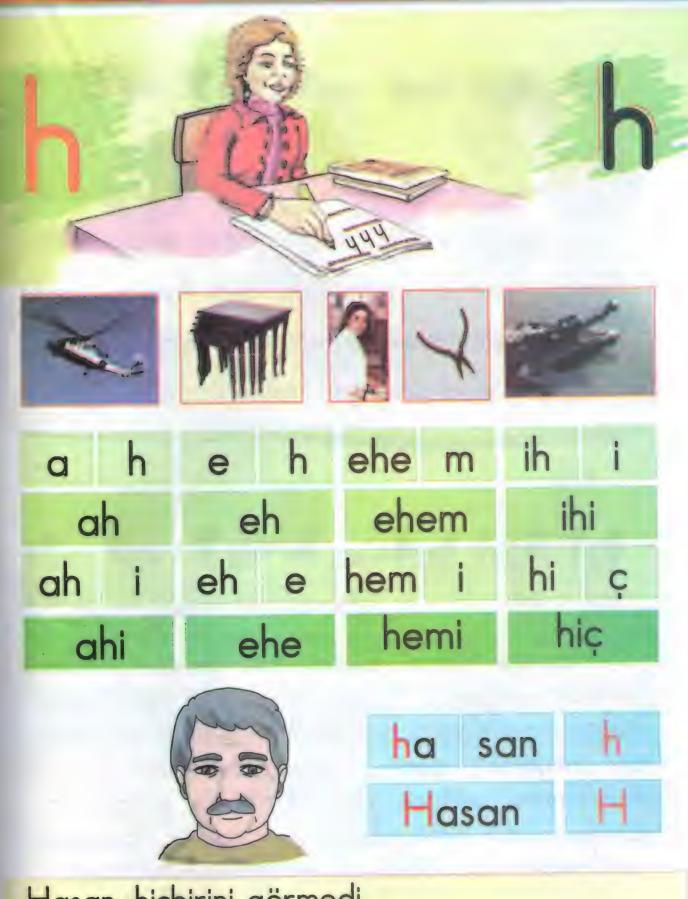
Pırasayı pişirdikten sonra dinlenmeye bıraktı. Limonu sıktı. Suyunu şişeye doldurdu.

Pınar, kendisini işine kaptırmıştı ki kapının zili çaldı. Gelen eşiydi. Eşi, "Ne güzel kokuyor, çok acıktım." dedi.

Masayı birlikte kurdular. Yemeklerini yediler.

Hasan, hiçbirini görmedi.

Hasan, hemen geldi.

000000

HASAN

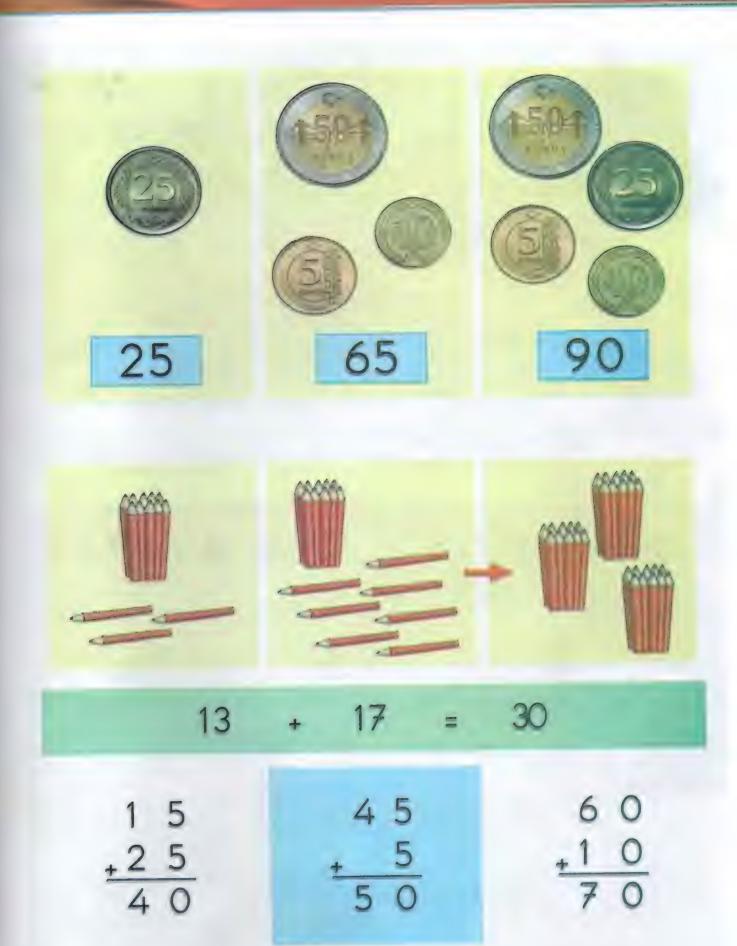
Hasan çok hastalandı. Ateşi çıktı. Hasan'ı hemen hastaneye götürdüler. Hekim, Hasan'ı muayene etti. Hekim, Hasan'a "Üşütmüşsün." dedi. İlaçları yazdı. Daha dikkatlı olmasını söyledi. "Geçmiş olsun." dedi. Hasan şimdi dinleniyor. Hasan, ilaçlarını içiyor.

000000

HALI

Hayriye Hanım, eskiyen halı yerine yenisinin alınmasını istiyordu. Hasan, "Şimdi sırası mı? Halıya ihtiyacımız yok." dedi. Hayriye Hanım, ısrar etti. "Halı bir ihtiyaçtır." dedi. "Gelenlerden utanıyorum. Konuklarım gelecek. Bu eski halıyı görmelerini istemiyorum." dedi. Hasan, Hayriye Hanım'ın açıklamalarından dolayı halının alınmasını kabul etti.

Konuşarak bu sorunu çözdükleri için her ikisi de memnun oldu.

ç	Ç	Çiçek, çilek, çil, çıkış çürük, çam
Z	Z	Zeki, zil, zümrüt, zeka, Zekiye
С	С	Cem, cura, Cemal Cuma, cam, ceviz
p	P	Pinar, para, pul, pirasa, pirilti
h	Н	Hasan, hali, hemsire, hasar, has, helikopter

DAĞDA GEZİNTİ

Bahar gelmiş, yağmurdan dereler taşmaya başlamıştı. Taşan dereler beraberinde balıkları da sürükleyip getiriyordu.

Doğan, Hasan ile Alper, balık tutmaya gittiler. Yağmurun aşındırdığı kayalar, güneşte parlıyordu. Dere yatağına geldiklerinde dikkatlerini bir taş çekti.

Bu taş, değişik bir renkteydi. Yaklaştıklarında üzerindeki resimleri gördüler. Resimlerin altındaki yazıları incelemeye çalıştılar. Yazılar, Türkçe değildi.

Alper, "Biz de bir şey yazalım." diyerek çakı ile kayayı çizmeye çalıştı. Hasan ile Doğan, Alper'i uyararak bunun tarihî bir eser olabileceğini söylediler. Alper'e engel oldular.

10 -> 20 -> 30 -> 40 -> 50

60 -> 70 -> 80 -> 90 -> 100

×	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
3	0	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30
4	0	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
5	0	5	10	15	20	25	30	35	40		50
6	0	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60
7	0	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70
8	0	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80
9	0	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90
10	0	1.0	20	30	40	50	60	70	80	90	100

 $7 \times 10 = 70$

Vedat, eve geç gelme.

Veba, bulaşıcı bir hastalıktır.

EVIN HÂLLERI

Evin yalın hâli İster cüce, ister dev Camlarında perde yok Bomboş, ev.

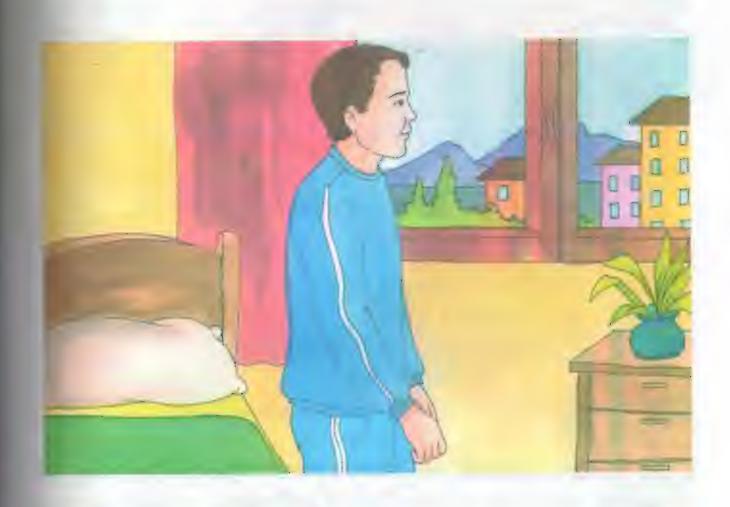
Evin -i hâli, sabah, Geciktiniz haydil Uykuların tatlandığı sularda Bırakacaksınız evi.

Evin -e hâli, gün boyu, Ha gayret emektar devel Sırtınızda yılların yorgunluğu Akşam erkenden eve.

Evin -de hâli, saadet, Isınmak ocaktaki alevde Sönmüş yıldızlara karşı Işıklar varsa evde.

Evin -den hâli, uzaksınız, Hattâ içinde yaşarken Aşkların, ölümlerin omzunda Ayrılmak varken evden.

Behçet NECATIGIL

TEDAVI

Vedat, içini çekerek hastane odasının penceresinden dışarı bakıyordu. Geçirdiği sıkıntılı 90 günün hesabını, kendine vermeye çalışıyordu. 3 ayın 45 gününü hastanede geçirmişti.

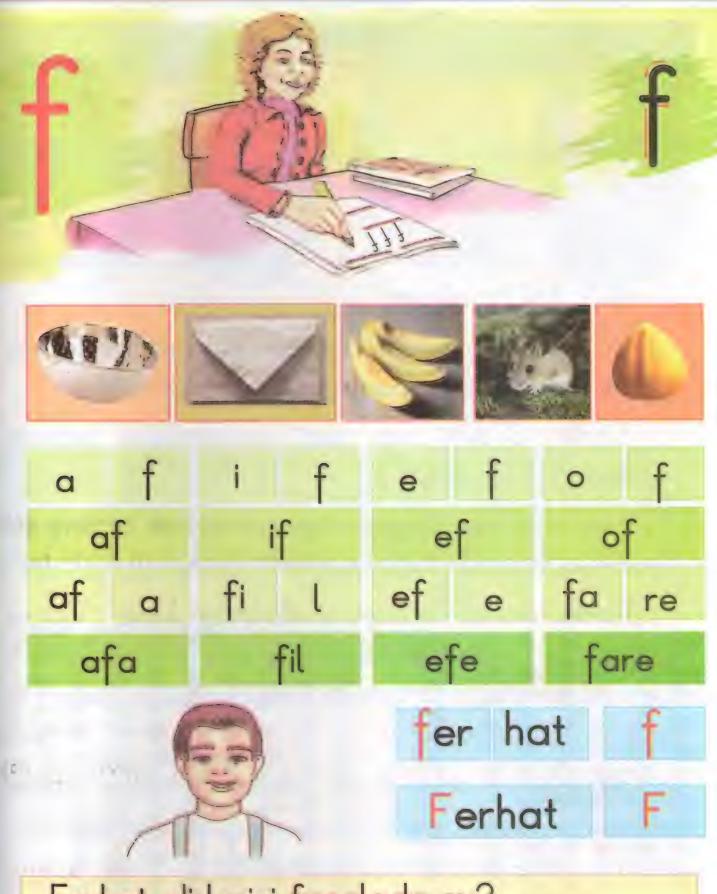
Vedat 15'li yaşlarda kötü çevre ve arkadaş zorlamasıyla önce sigaraya, sonra içkiye başlamıştı. 20'li yaşlarda da uyuşturucu batağına düşmüştü. Karısı, sonunda dayanamayıp çocuklarıyla evi terk etmişti.

Vedat çaresizdi, ne yapmalıydı ki bu illetten kurtulup çok sevdiği eşine ve çocuklarına kavuşmalıydı. Hatalıydı, bunu biliyordu. Ailesine harcayacağı parayı alkol, sigara ve uyuşturucuya harcamış, eşine ve çocuklarına zor günler yaşatmıştı.

Sağlığı bozulmuştu. Kusma, bilinç bozuklukları, korkular, titreme, çarpıntı, uykusuzluk halleri yaşıyor, yavaş yavaş ölüme yaklaştığını düşünüyordu.

Son kararını verdi. Tedavi olacak, iyileşip çok özlediği ailesine kavuşacaktı.

Ferhat, dișlerini firçaladın mi?

Filiz, fincanları diziyor.

FINDIK

Yurdumuzda en çok Karadeniz Bölgesinde yetişen ufak bir ağaçtır.

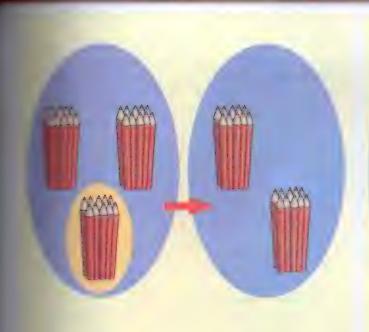
Bu ağacın meyvesi olan fındık, sert bir kabuk içindedir. İçeriğinde nişasta ve yağ vardır.

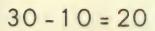
Fındık, bedenî ve zihnî yorgunluğu giderir. Vücuda kuvvet verir.

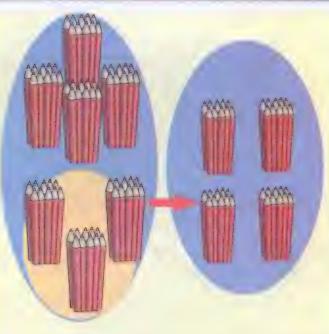
Hastalık sonrasında, vücudun çabuk toparlanmasını sağlar. Hamilelere de faydalıdır.

Fındık, dövülmüş yenirse öksürüğü keser. Varise faydalıdır. Fındık yağı, böbrek ağrılarını giderir. Kum ve taşların düşürülmesinde yardımcı olur. Bağırsak solucanlarını düşürür.

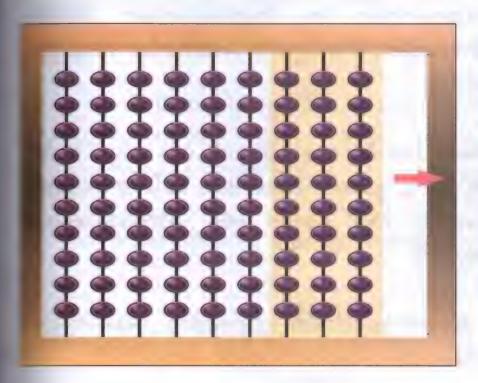
Sara hastalarına da faydalıdır. Mideleri hasta olanlar, damar sertliği ve yüksek tansiyondan şikâyet edenler, çok az yemelidirler.

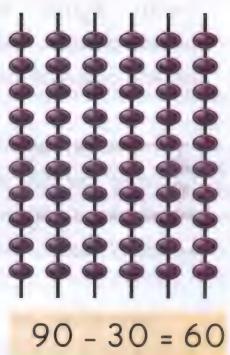

70 - 30 = 40

IŞ ARKADAŞLARIM

Ferhat, bir tekstil işletmesinde çalışmaktadır. İş yerinde farklı eğitim düzeyinden ve mesleklerden kişiler bulunmaktadır. Mühendisler, teknisyenler, memurlar ve işçiler birlikte çalışmaktadırlar.

Ferhat'ın diğerlerinden öğreneceği pek çok şey vardr Çalışma kurallarını ve iş yapma becerisini, birlikte çalıştığ insanlardan öğrenmiştir. Her geçen gün, öğrendikleriyle kendisini geliştirmektedir.

İşverenleri ise düzenli kontroller yapmakta, eksikler içr uyarmakta; verimli işler için çalışanları takdir etmektedir.

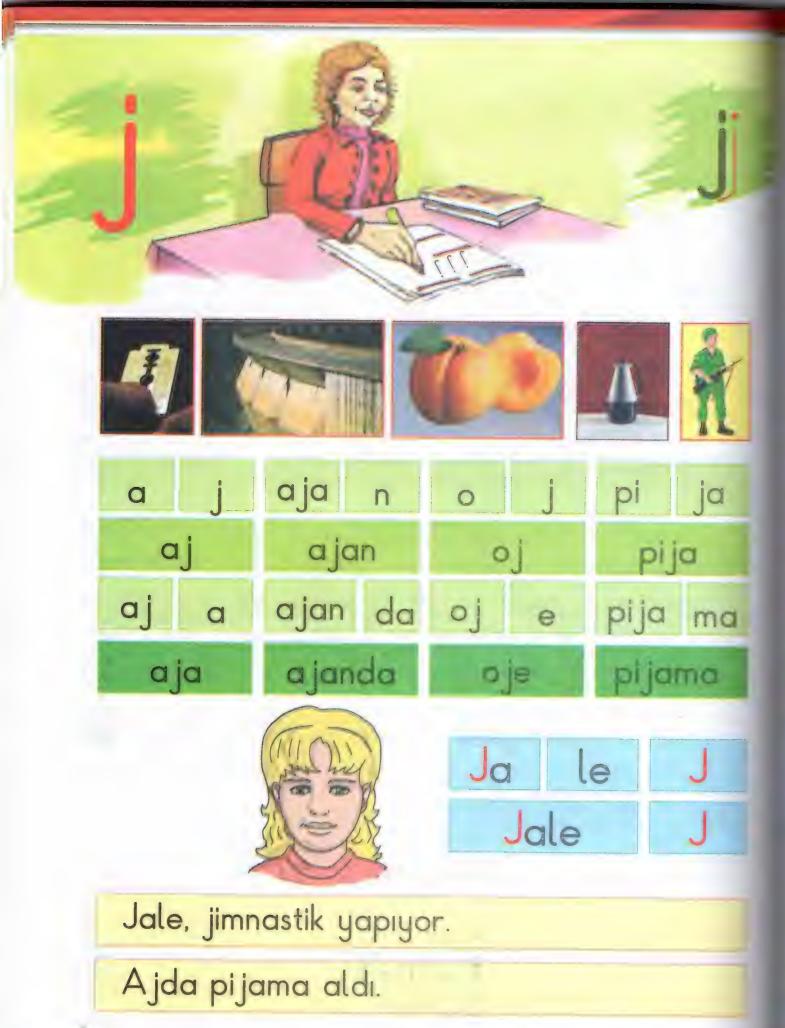

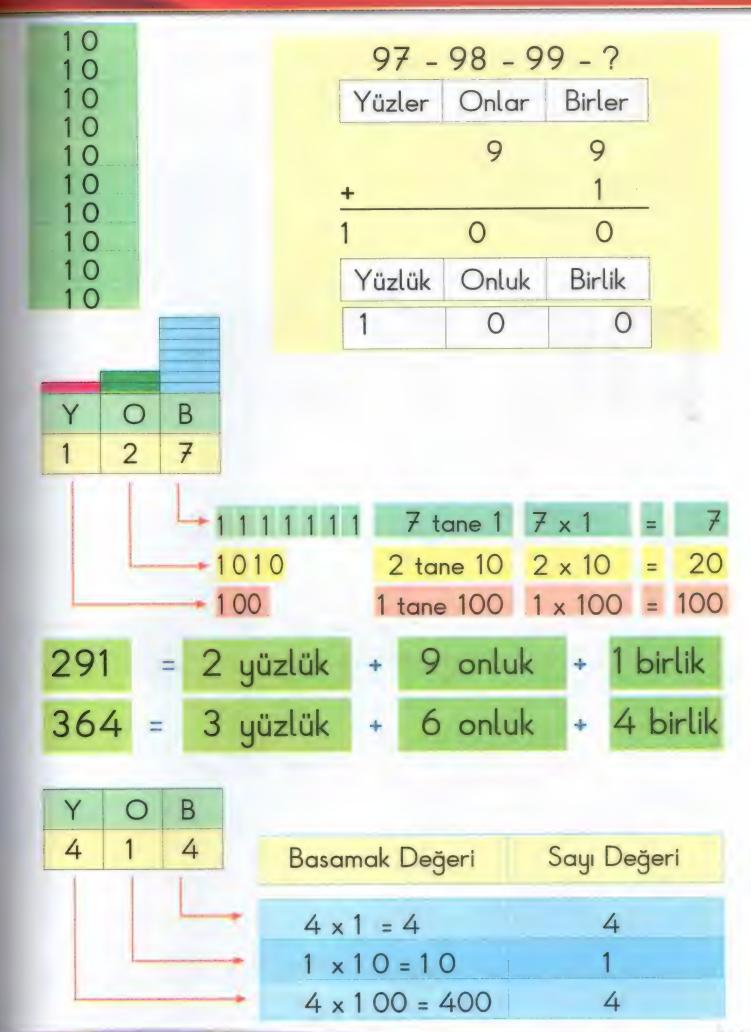
İş yerinde en çok bayan arkadaşları zorlukla karşılaşmaktadır. Onlar, bir yandan işin gerektirdiği çalışmaları yaparken bir yandan da ev işlerini yapmaktadırlar. Bazıları şanslı sayılır çünkü eşleri onlara yardımcı olmaktadır.

Ferhat, çalıştığı yerden ve arkadaşlarından çok memnun. Uyumlu çalışma ortamı, verimli ve istenen kalitede ürünün çıkarılmasını sağlamaktadır.

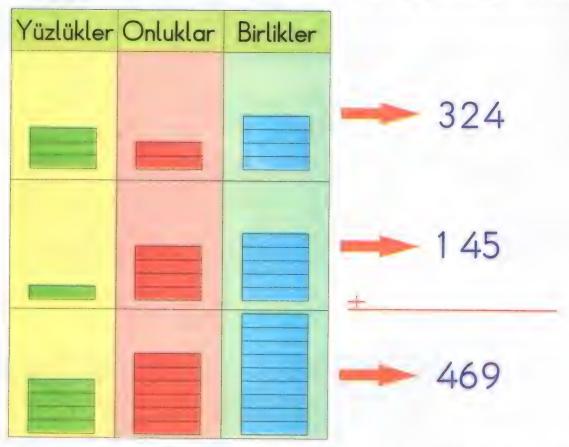
Herkes böyle bir yerde çalışmaktan mutludur.

mli kunti uller Idin calukunlar

Ferhat'ın çalıştığı tekstil fabrikasında dikilen pijamalar kolilerə yerleştirildi. Kolilerden birincisine 324, ikincisine 145 pijama yerleştirilmiştir?

Ferhat'ın çalıştığı tekstil fabrikasında 257 işçi, 44 memu çalışmaktadır. Fabrikada toplam kaç personel vardır?

Yüzlükler	Onluklar	Birlikler	
			257
			<del></del>
			301

ğ	Ğ	Ağaç, eğer, doğa, dağ
V	V	Vazo, Vural, Van, varlık, Veli
f	F	Ferhat, fasulye, fındık, fare
j	J	Jale, jeton, jöle, jandarma, jilet

JALE

Jale, ana-çocuk sağlığı merkezine gitti. Hamile olduğunu öğrenince çok sevindi. Akşam eşine müjdeyi verdi. Eşi, "Erkek veya kız olsun ama sağlıklı olusun." dedi.

Jale, beslenmesine dikkat ediyor. Eşi, onun için çeşitli yiyecekler getiriyor. Yorulmaması için eşine yardımcı oluyor. Jale, ağır yükleri kaldırmıyor. Eşiyle birlikte yürüyüşe çıkıyorlar. Düzenli uyumaya dikkat ediyor.

Jale, doğum öncesinde, bazı hazırlıklar yapıyor. Bebeği için giyecekler hazırlıyor. Haberi alan aile yakınları ve arkadaşları da çok sevindi. Çeşitli hediyeler getiriyorlar. Jale ve eşinin yükünü azaltıyorlar.

Jale, şimdi heyecanla doğumu bekliyor.

BIR SIVIL TOPLUM KURULUŞU: TEMA

Sivil toplum kuruluşları, çeşitli alanlarda toplum yararını gözeten çalışmalar yapmaktadır. Bu kuruluşlardan biri Tema'dır. Bu kuruluş, erozyona karşı mücadele etmektedir. Ağaçlandırma çalışmaları yapmakta ve ülkemizin çöl olmasının önüne geçmeye çalışmaktadır. Tema'nın kurucularından biri olan Hayrettin Karaca şu bilgileri vermektedir:

"Türkiye'nin denizlere, derelere, bara jlara akıttığı toprağın içindeki değerler, madensel elementler ve gübrenin değeri, Türkiye bütçesine eşit belki de. Eğer denizlere

akıttığımız bu toprağı hesap edecek olursak Türkiye'yi yeniden ihya ederiz."

1992 yılında kurulan Tema, ağaçlandırmanın yanı sıra kırsal yöreleri kalkındırma ve eğitim faaliyetleri de yapmaktadır.

Tema, gönüllüleri beklemektedir. Erozyon, ormansızlaştırma, yanlış tarımsal uygulamalar gibi sorunları Tema'ya iletebilirsiniz. Böylece gerekli araştırmaların ve gerekli müdahalenin yapılmasını sağlayabilirsiniz.

1 m = 100 cm

100 cm = 1 m

5 m = 500 cm

 $500 \, \text{cm} = 5 \, \text{m}$

KARA TOPRAK

Dost dost diye nicesine sarıldım, Benim sadık yârim kara topraktır, Beyhude dolandım boşa yoruldum, Benim sadık yârim kara topraktır.

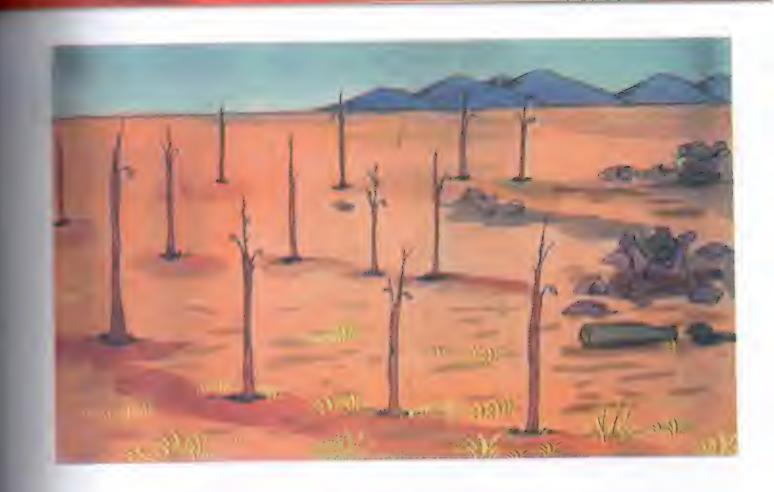
Nice güzellere bağlandım kaldım, Ne bir vefa gördüm ne faydalandım, Her türlü isteğim topraktan aldım, Benim sadık yârim kara topraktır.

Koyun verdi kuzu verdi süt verdi, Yemek verdi ekmek verdi et verdi, Kazma ile dövmeyince kıt verdi, Benim sadık yârim kara topraktır.

Ådemden bu deme neslim getirdi, Bana türlü türlü meyve yetirdi, Her gün beni tepesinde götürdü, Benim sadık yârim kara topraktır.

Karnın yardım kazma ile bel ile, Yüzün yırttım tırnak ile el ile, Yine beni karşıladı gül ile, Benim sadık yârim kara topraktır.

Âşık Veysel (ŞATIROĞLU)

FIDANLIK

Doğan, fidan diktiği bahçeye gittiğinde gördükleri karşısında şaşırdı. Bahçenin çöplüğe döndüğünü gördü. Emek verdiği bahçenin bu durumuna çok üzüldü. Temizlenmesi için belediyeye başvurdu. Belediye görevlileri alanın çok büyük olduğunu, işçilerin yetersiz kalacağını, gönüllülere de ihtiyaçları olduğunu söylediler.

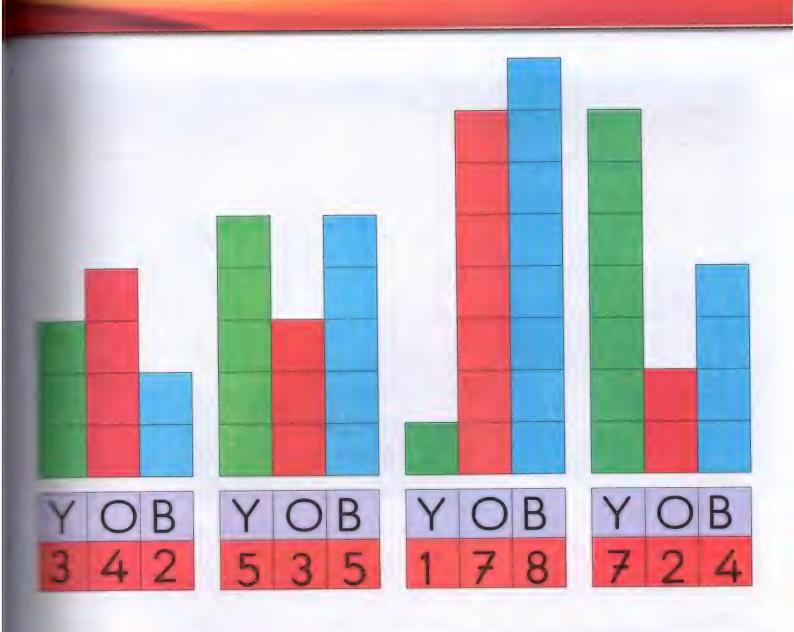
Doğan, ağaçlandırma çalışmalarına katılan arkadaşlarıyla haberleşti.

Doğan ve arkadaşları, belediye işçileriyle beraber çalışıp alanı temizlediler. Çöpler, çöp kamyonları ile kasaba dışındaki ortak çöp alanına taşındı. "Bahçeye çöpleri atmayınız" diye tabelalar asıp belirli yerlere çöp kutularını yerleştirdiler. Havası temiz, bakımlı ve yeşil bir çevrede yaşayacak olmanın huzurunu hissettiler.

Doğan, diktikleri fidanların büyüdüğünü ve bahçenin yemyeşil halini düşleyip mutlu oluyordu. Çocuklarını, bu ortamda büyütecek olmak onu sevindiriyordu.

Elland C

178 < 342 < 535 < 724
178 küçüktür 342 küçüktür 535 küçüktür 724

724 > 535 > 342 > 178
724 büyüktür 535 büyüktür 342 büyüktür 178

MANILER

Havada kar sesi var, Başında mor fesi var, Yıkarım dağlar sizi, İçinde yâr sesi var.

> Şu bağlar bizim olsun, Yaprağı üzüm olsun, Yârin uykusu gelmiş, Yastığı dizim olsun.

Elimde sazım ağlar, Kolumda bacım ağlar, Çek bayraktar bayrağı, Sılamda kuzum ağlar.

> A mektubum var da gel, Git yârime sor da gel. Bir idik iki olduk. Üç olduk mu sor da gel.

BILINÇLI TÜKETICI

Naciye Hanım, beyaz eşya satan mağazadan çamaşır -akinesi alır. Eve getirirler ve kurarlar. Komşusu, Nefise Hanım'a, aldığı çamaşır makinesini gösterir. Nefise Hanım, bu -akinenin çok fazla elektrik ve su harcadığını, daha zsarruflu makinelerin olduğunu söyler. Naciye Hanım, Nefise Hanım'ın bu sözleri üzerine tekrar düşünür. Çok geç olmadan zynı paraya daha iyi ve tasarruflusunu almak ister.

Naciye Hanım, mağaza yetkilileriyle görüşür. Aldığı ürünü ade edip daha tasarruflu bir makine ile değiştirmek istediğini öyler. Mağaza sahibinin elinde, diğer makineden olmadığı cin çamaşır makinesini geri almayı kabul etmez.

Naciye Hanım kararlıdır. Nefise Hanım'la konuşur. Nefise Hanım bilinçli bir tüketicidir. Ürünü iade etmenin yasal hakkı olduğunu, satın alma tarihinden itibaren 15 gün içinde iade etme hakkı olduğunu mağazanın keyfî uygulama yapamayacağını söyler.

Naciye Hanım, bu kez ürünü iade etme isteğini üretici firmaya iletir. Bir hafta sonra firma yetkilileri gelir. Çamaşır makinesini geri alırlar. Naciye Hanım'ın istediği, su ve elektrik tasarruflu makineyi teslim ederler.

Aşağıdaki ölçü araçlarını inceleyiniz.

Kütle ölçü birimi kilogramdır.

Kilogram kısaca "kg" diye gösterilir.

1 kg = 1000 g 1000 g = 1 kg

Aşağıdaki çevirmeleri inceleyiniz.

$$1000 g = 1 kg$$

$$2000 g = 2 kg$$

$$5000 g = 5 kg$$

F Temmuz 2005 Samsun

Seugili Kızım Nihal,

Biliyorsun okuma-yazma kursuna gittim. Kursta okuma-yazma öğrendim. Çok sevineliyim.

Bu mektubu hendim yazıyorum. Okuma-yazma bilmek çok güzel.

Hepimiz sot lyigiz lelerimiz de igi gidiyor. Bu eigin sonunda, agateginin yanına İzmirre gidecegim.

Siz nasilsiniz? Torunlarım nasil? Coları "2-

ledini-

Hepinize selam ederim. Babanın da selamla. rı var. Torunlarımızın gözlerinden öperiz.

Ayre Galiskan

Gön. Ayse Galiskan Aksu Köyü No:17 Samsun

Sayın Nihal Çiçek Gazi Mah. Çınarlı Sokağı No: 32/6

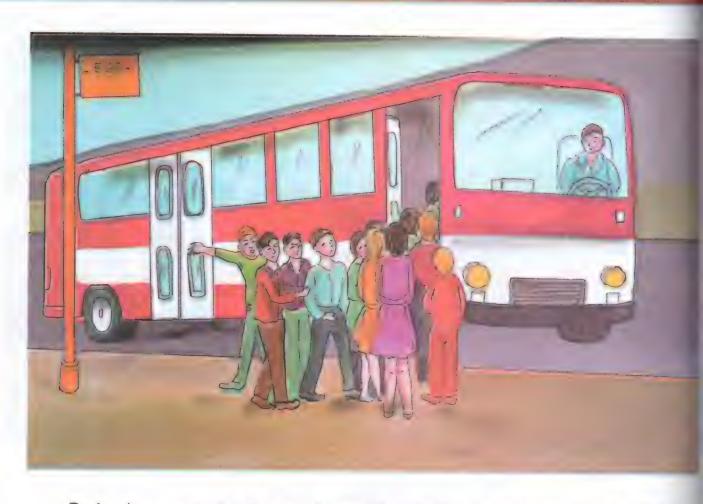
Ankara

TRAFIK

Halime Hanım, trafikten korkar hâle gelmişti. Bu şehrin kalabalığında bir yanlış yapsa, sonunun haberlerde izlediği insanlar gibi olacağına inanıyordu. Bu yüzden de şehre ne zaman gelse, trafikte çok dikkatlı davranmaya çalışıyordu.

Karşıdan karşıya geçişte, kimileri, daha kırmızı yanarken yola dalıyorlar, arabaların arasından seke seke karşıya ulaşmaya çalışıyorlardı. Halime Hanım, bunları gördükçe yüreği ağzına geliyordu. O, ısrarla önce yeşil ışığın yayalara yanmasını bekliyor, yaya geçidinden geçerken sağ tarafı kullanmaya çalışıyordu. Bazı yayalar, ısrarla yanlış yönden geçtiği için çarpışanlar, çantasını düşürenler oluyordu. Halime Hanım, mümkün olduğu kadar hızlı şekilde karşıya geçiyordu.

Belediye otobüsüne binmek için durağa geldiğinde, enerjisinin yarısını kaybetmiş oluyordu. Durakta sıra olması gerekenler, sıralarına uymaksızın otobüse binmeye kalkınca ortalık birbirine karışıyordu. Halime Hanım, zaman zaman bu kargaşanın içinde kalmamak için durağın dışına çıkıyor, otobüse geç binmek zorunda kalıyordu. Aslında insanlar, birbirlerine saygı duysalar ve birazcık sabır gösterseler, rahatlıkla otobüse bineceklerdi. Halime Hanım, güçlükle otobüse biniyordu.

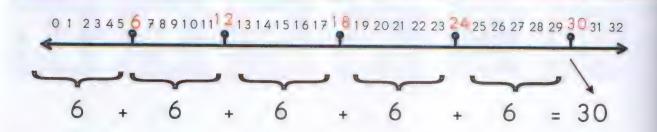
Otobüsün kalabalık olması bir yana, bir taraftan da yüksek sesle konuşanları dinlemekten kaynaklanan sıkıntıyı çekmeye başlıyordu. Şoför de bir süre sonra yolcuları uyarmak zorunda kalıyordu. Buna rağmen konuşmalar, bir süre sonra yine rahatsız edici oluyordu.

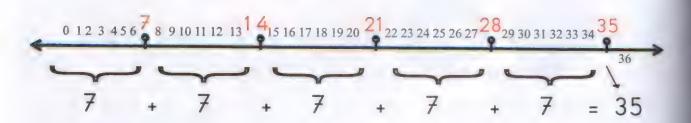

Halime Hanım, otobüsten indikten sonra evine yine tedirginlik içinde yürüyordu. Yolları sakin görenler, arabalarını hızla kullanıyorlardı. Bu yollarda trafik ışığını ve yaya yolunu, kimse dikkate almıyordu. Birçok araba, yolu boş gördüğünde kurallara uymuyordu. Oysa yaya geçidinde yavaşlamaları, hatta gerektiğinde durup yayaların yoldan geçmelerine izin vermeleri gerekiyordu. Tam tersine, kırmızı ışığı bile dikkate almıyorlardı. Bunları bildiği için yoldan geçerken dikkatli hareket ediyordu.

Eve ulaştığında, derin bir "oh!" çeken Halime Hanım, dinlenmek üzere en yakın koltuğa oturuyordu.

Aşağıdaki sayı doğrusunu inceleyiniz.

Aşağıdaki sayı doğrusunu inceleyiniz.

012345678	101112131415161718	19 2021 22232425 262 282	93031 3233 34 35 3 6 37 38 :	394041 42 43 44 -5 46
9	+ 9 +	9 +	9 +	9 = 45
1 x 1 = 1	2 x 1 = 2	3 x 1 = 3	$4 \times 1 = 4$ $4 \times 2 = 8$ $4 \times 3 = 12$ $4 \times 4 = 16$ $4 \times 5 = 20$ $4 \times 6 = 24$ $4 \times 7 = 28$ $4 \times 8 = 32$ $4 \times 9 = 36$ $4 \times 10 = 40$	5 x 1 = 5
1 x 2 = 2	2 x 2 = 4	3 x 2 = 6		5 x 2 = 10
1 x 3 = 3	2 x 3 = 6	3 x 3 = 9		5 x 3 = 15
1 x 4 = 4	2 x 4 = 8	3 x 4 = 12		5 x 4 = 20
1 x 5 = 5	2 x 5 = 10	3 x 5 = 15		5 x 5 = 25
1 x 6 = 6	2 x 6 = 12	3 x 6 = 18		5 x 6 = 30
1 x 7 = 7	2 x 7 = 14	3 x 7 = 21		5 x 7 = 35
1 x 8 = 8	2 x 8 = 16	3 x 8 = 24		5 x 8 = 40
1 x 9 = 9	2 x 9 = 18	3 x 9 = 27		5 x 9 = 45
1 x 10 = 10	2 x 10 = 20	3 x 10 = 30		5 x 10 = 50
6 x 1 = 6	7 × 1 = 7	8 × 1 = 8	9 x 1 = 9	10 x 1 = 10
6 x 2 = 12	7 × 2 = 14	8 × 2 = 16	9 x 2 = 18	10 x 2 = 20
6 x 3 = 18	7 × 3 = 21	8 × 3 = 24	9 x 3 = 27	10 x 3 = 30
6 x 4 = 24	7 × 4 = 28	8 × 4 = 32	9 x 4 = 36	10 x 4 = 40
6 x 5 = 30	7 × 5 = 35	8 × 5 = 40	9 x 5 = 45	10 x 5 = 50
6 x 6 = 36	7 × 6 = 42	8 × 6 = 48	9 x 6 = 54	10 x 6 = 60
6 x 7 = 42	7 × 7 = 49	8 × 7 = 56	9 x 7 = 63	10 x 7 = 70
6 x 8 = 48	7 × 8 = 56	8 × 8 = 64	9 x 8 = 72	10 x 8 = 80
6 x 9 = 54	7 × 9 = 63	8 × 9 = 72	9 x 9 = 81	10 x 9 = 90
6 x 10 = 60	7 × 10 = 70	8 × 10 = 80	9 x 10 = 90	10 x 10 = 100

İki basamaklı doğal sayıları 10 ile çarpma işlemi

$$25 \longrightarrow \text{carpan} \leftarrow 43$$
 $\times 10 \longrightarrow \text{carpan} \leftarrow 10$
 00
 $+ 25$
 $250 \longrightarrow \text{carpim} \leftarrow 430$
 $43 \times 10 = 430$

Bir basamaklı doğal sayıları 100 ile çarpma işlemi

$$100 \times 8 = 800$$

Bir basamaklı doğal sayıları iki basamaklı doğal sayılarla çarpma işlemi

3	3	1	
16	18	23	34
x 5	× 4	× 4	× 2
80	72	92	68

Trafik kazalarına yeni uygulama

Yeni ceza yasası yürürlüğe girdi. Trafik kazalarında, kimin ne kadar kusurlu olduğunu, bundan sonra polis tutanağı yerine mahkemeler belirleyecek.

Kazalarda ölen ya da yaralanan olmasa bile, hapis cezas istenebilecek.

Hata kurbanı yayalar

Geçen yıl yaya kusurları sonucu 1 4 bin 51 7 kaza meydana geldi. Bu kazalar sonucu 909 kişi öldü, 1 3 bin 604 kişi de yaralandı.

Trafikte yayaların çok basit kuralları ihlali, umursamazlık, dalgınlık ya da dikkatsizlik, yolları adeta 'Sırat Köprüsü'ne çevirdi. Bir yılda 372 yaya, yolun karşısına geçmeye çalışırken hayatını kaybetti. 6 bin 13 yaya da yaraland Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanlığı'na göre, yayaların yaptığı hatalar arasında kırmızı ışıkta geçmek, araçlara ilk geçiş hakkın vermemek, duran taşıtın önüne ya da arkasına çıkmak, yol üzerinde yürümek ya da oynamak ve hareket halindeki taşıta asılmak, otoyola girmek yer alıyor.

Yayalar, Dikkat!

Trafik kazalarında, ölen her dört kişiden birinin yaya olduğu belirtildi. 2003 yılının, ilk on ayı içerisinde meydana gelen trafik kazalarında, hayatını kaybeder 2 bin 276 kişiden 490'ının da yaya olduğu açıklandı. Trafik hizmetlerinde yaya güvenliğinin sağlanması ve yayaların denetlenmesi amacıyla genelge yayımlandı.

YA İSTİKLÂL YA ÖLÜMI

Mustafa Kemal'in İstanbul'dan Samsun'a gitmek üzere yola çıkması.

Mustafa Kemal'in Samsun'a gelmesi.

Mustafa Kemal'in Amasya Genelgesini yayınlaması.

Mustafa Kemal ve arkadaşlarının Erzurum'a gelmesi.

Mustafa Kemal ve arkadaşlarının Sivas'a gelmesi.

Mustafa Kemal ve arkadaşlarının, Ankara'da Büyük Millet Meclisi'ni açmaları.

Başkumandan Meydan Savaşı'nın kazanılması.

Cumhuriyet'in ilan edilmesi.

Yurdumuz, başka ülkelerin askerleri tarafından işgal edilmişti.

Birçok savaşta, gençlerini kaybeden ülkemiz, işgale karşı savaşa hazırlandı.

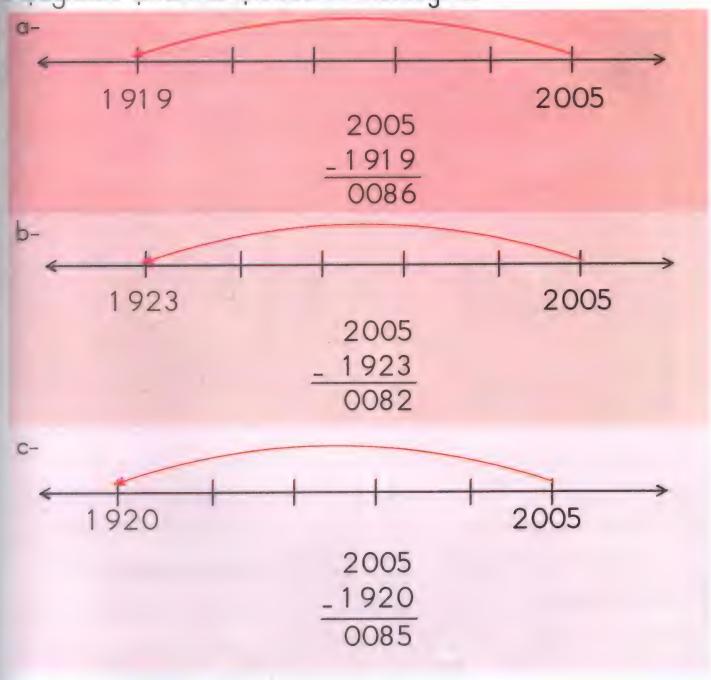
Mustafa Kemal, "Ya istiklâl, ya ölüm!" parolasıyla başladığı mücadelede ilk olarak İstanbul'dan Samsun'a geldi.

Gittiği yerlerde, toplantılar yaptı. İşgale karşı halkımızı mücadele etmeye çağırdı.

Erzurum ve Sivas kongrelerinin ardından Ankara'da Büyük Millet Meclisi açıldı. Yurdun her yanından gelen temsilciler yurdun kurtuluşu için çalıştılar.

Mustafa Kemal'in önderliğinde Kurtuluş Savaşı'nı kazanan ülkemiz, bağımsızlığını tüm dünyaya ilan etti.

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini inceleyiniz.

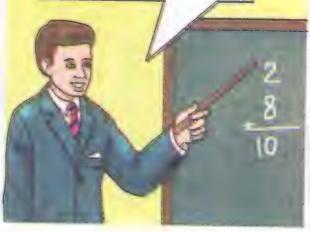
1919 < 1920 < 1923

730 - 610 120 110	390 - 240 150
----------------------------	---------------------

Adresini bildirmeyenlere hapis cezası uygulanmalıdır.

Hırsızlık yapanlar çok ağır bir şekilde cezalandırılmalıdır.

Aşırı hız yapanların otomobillerine el konulmalıdır.

Sigara üretimi yasaklanmalıdır.

SATI KADIN

Ankara'da yakıcı bir yaz günüydü. Atatürk, eşliğindeki arkadaş ve yaverleriyle Kızılcahamam'a giderken Kazan Köyü yakınlarında durdu; arabasından indi.

Köyün kadını, genci, yaşlısı, köylerinin içinden geçen ve sosede duran bu yabancı konukları görünce koşuştular. Kimi su getirdi, kimi ayran. Bunlardan biri, güğümünden aktardığı soğuk ayranı Ata'ya uzattı. "Bir soğuk ayran içer misiniz?" dedi.

Bu, çorak iklimin kavurduğu, yüzü tunçlaşmış Türk kadınının belirgin ifadelerini taşıyan bir Türk anasıydı. Böğrüne sıkıştırdığı kundağı, biraz daha bastırdıktan sonra sağ elindeki ayran bardağını uzattı, bekledi.

Atatürk ayranı kana kana içti, bir an durakladıktan sonra da ona: "Senin kocan kim?" diye sordu.

Elleri nasırlı bir Türk anası, Ankara'nın kendine özgü söyleyişiyle kocasının, Sakarya Savaşı'nda boğazından yaralanmış bir gazi olduğunu söyledi. Ata bir soru daha sordu: "Ne zaman doğdun?"

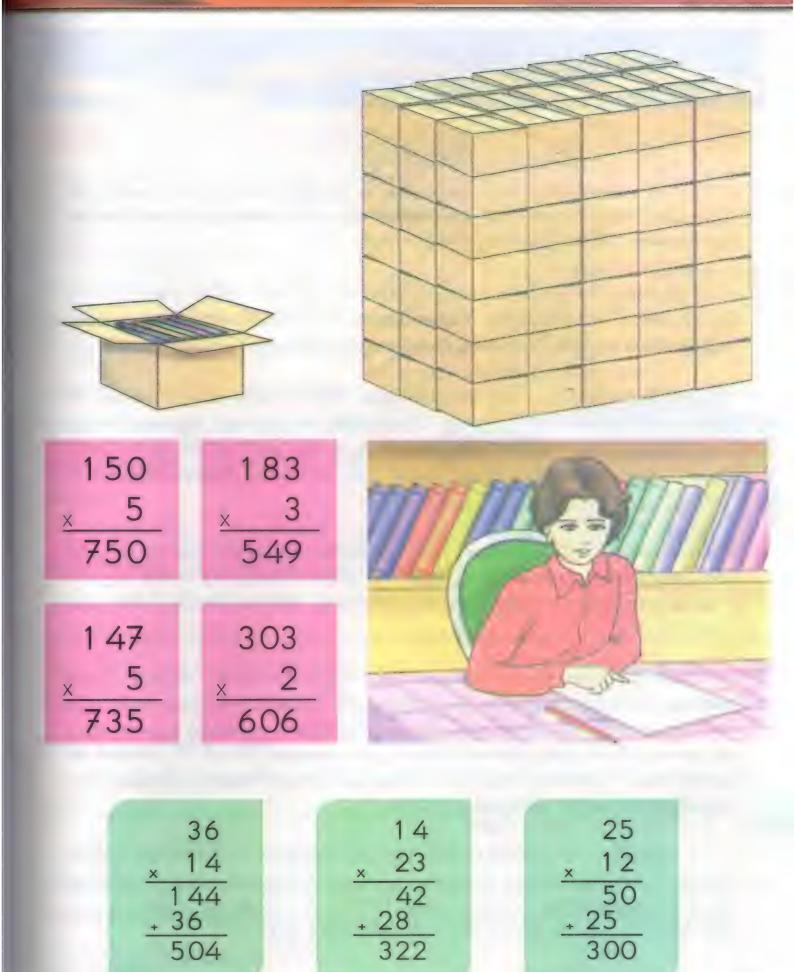
"1919'da Atatürk Samsun'a çıktığı zaman doğdum."

Ata bir an düşündü. Yıl 1934'tü. Kadının bu sözüne göre, 15 yaşında olması gerekirdi. Oysa karşısındaki kadın, 25 yaşında görünüyordu. Yine sordu: "Nasıl olur?"

Evet nasıl olurdu? Bu Satı Kadın, hiç duraksamadan, o her zamanki bilgeliğiyle ve ülkenin işgal altında geçirdiği acı yılları imâ ederek "Evet paşam, ondan önce yaşamıyordum ki!" dedi.

Bu söz, Ata'yı bir hayli düşündürdü. Ayrılırken yâverine. kadının adı ile adresini yazdırdı.

Daha sonra Satı Kadın, milletvekili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne girmiştir.

1 45

ATATÜRK'ÜN KENDI SÖZLERİYLE İLKELER

Türk milletinin karakter ve âdetlerine en uygun olan idare, cumhuriyet idaresidir(1924). Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemiyle yönetilen devlet şekli demektir (1933).

2 Williamonk

Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türk halkına Türk milleti denir(1930). Diyarbakırlı, Vanlı, Erzurumlu, Trabzonlu, İstanbullu, Trakyalı ve Makedonyalı hep bir soyun evlâtları ve hep aynı cevherin damarlarıdır(1932).

Halkçılık, toplum düzenini çalışmaya, hukuka dayandırmak isteyen bir toplum sistemidir(1921). Türkiye Cumhuriyeti halkını ayrı ayrı sınıflardan oluşmuş değil, fakat kişisel ve sosyal hayat için işbölümü itibariyle çeşitli mesleklere ayrılmış bir toplum olarak görmek esas prensiplerimizdendir (1923).

a Devletalik

Devletçiliğin bizce anlamı şudur: Kişilerin, özel teşebbüslerini ve şahsi faaliyetlerini esas tutmak; fakat büyük bir milletin ihtiyaçlarını ve çok şeylerin yapılmadığını göz önünde tutarak, memleket ekonomisini devletin eline almak(1936).

F 1 - 111

Lâiklik, yalnız din ve dünya işlerinin ayrılması demek değildir. Bütün yurttaşların vicdan, ibadet ve din hürriyeti de demektir(1930). Lâiklik, asla dinsizlik olmadığı gibi, sahte dindarlık ve büyücülükle mücadele kapısını açtığı için gerçek dindarlığın gelişmesi imkânını temin etmiştir(1930). Biz sadece din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyor, kasıt ve fiile dayanan tutucu hareketlerden sakınıyoruz(1926).

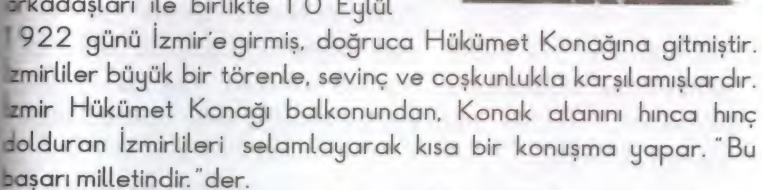
6 Dawimota (InLiopolik)

Yaptığımız ve yapmakta olduğumuz inkılapların (devrimlerin) gayesi Türkiye Cumhuriyeti halkını tamamen çağdaş ve bütün anlam ve görüşleriyle uygar bir toplum hâline ulaştırmaktır(1925). Biz büyük bir inkılap yaptık. Memleketi bir çağdan alıp yeni bir çağa götürdük(1925).

ATATÜRK VE BAYRAK

30 Ağustos 1922'de aşkumandanlık Meydan Muhaebesi'nin kazanılması ile Yunan adusu imha edilmiştir. Atatürk, 1
Eylül 1922'de "Ordular ilk edefiniz Akdeniz'dir." emrini ermiştir. 9 Eylül 1922'de adumuz İzmir'i alır. Aynı gün unan'ın ateşe verdiği kasabaya arıp, burayı ve yanan köyleri gezer.

Atatürk, yanında silah orkadaşları ile birlikte 10 Eylül

Atatürk ve arkadaşları, Konak Meydanı'ndan Karşıyaka'da ınları konuk etmek için hazırlanmış eve gitmek üzere ayrılırlar.

Karşıyaka'da kalacağı eve geldiğinde evin mermer taraçasını çıktıktan sonra kapının önüne ipek bir Yunan bayrağı serilmiştir. Üzerine basılacak bir yol halısı gibi yayılmıştır. Kadın ve erkek orada bulunan İzmirliler:

"Buyrunuz geçiniz... Bizim öcümüzü yerine getiriniz. Yabancı kral bu evden içeri, bizim bayrağımıza basarak girmişti. Siz lütfedin, bu karşılıkla o lekeyi silin! Burası sizin şehrinizdir. Bu ev sizin evinizdir. Bu hak sizindir." diye yalvarıyorlardı.

Mustafa Kemal, yerde serili bayrağın önünde durur, ağlayarak yalvaran kadın ve erkeklere tatlılıkla bakarak: "O geçmişte kötü etmiş. Bir milletin istiklâlini temsil eden bayrak çiğnenmez. Ben onun hatasını tekrar edemem." der. Bayrağı kaldırtır ve bembeyaz mermerlere basarak içeri girer.

Düzenlenmiştir. İzmir Valiliği (2005) İzmir'in Kurtuluşu

PROBLEM

Hülya 9 yaşındadır. Annesinin yaşı Hülya'nın yaşının 4 katından 4 fazladır. Hülya'nın annesinin yaşı kaçtır?

Hūlya'nın annesinin yaşı.

VERILEN Holya'nın yaşı : 9

Annesinin yas : Hilyann yasının 4 katından 4 fazladır.

CÖZÜM Annesinin yaşını bulmak için Hülya'nın yaşı ile

4'ü çarparız. bulduğumuz sonucu 4 ile toplarız.

9x4=36

9

<u>x 4</u>

36-4=40

36

+ 4

Hülya'nın annesinin yaşı

SONUÇ

Hülya'nın annesinin yaşı 40'tır.

PROBLEM

Çekmece-ce – deste kalemim var. 1 destesini ablama verdim, geriye 3 deste ce- kald. Kalan kalemleri, 5 arkadaş eşit olarak paylaştığımza core cara kaç kalem düşer.

(STEW Sensitive clien kalemberin sayısı

VERILE

Çekmecede zemerin saysı: 4 deste Ablama vera i memerin saysı: 1 deste Kalan kalem saysı: 3 zeste Paylaşan arı zazı arın saysı: 5

4-1 = 3 delie | dem | der | dem | de

COZÚM

İlk önce 4 deste kalemden bir destesini çıkarırız, geriye 3 deste kalem kalır. Her destede 10 kalem olduğuna göre, 3 ile 10'u çarparız. Böylece elimizde 30 kalem olduğu ortaya çıkar. 30'u 5'e bölerek kişi başına düşen kalem sayısını buluruz.

KARGA ILE TILKI

Bir dala konmuştu karga cenapları; Ağzında bir parça peynir vardı. Sayın tilki kokuyu almış olmalı, Ona nağme yapmaya başladı: "-Ooo! Karga cenapları, merhabal Ne kadar güzelsiniz, ne kadar şirinsiniz! Gözüm kör olsun yalanım varsa. Tüyleriniz gibiyse sesiniz. Sultanı sayılırsınız bütün bu ormanın." Keyfinden aklı başından gitti bay karganın. Göstermek için güzel sesini Açınca ağzını, düşürdü nevalesini. Tilki kapıp onu dedi ki: "Efendiciğim, Size güzel bir ders vereceğim: Her dalkavuk bir alığın sırtından geçinir, Bu derse de fazla olmasa gerek bir peynir." Karga şaşkın, mahcup, birazda geç ama, Yemin etti gayrı faka basmayacağına.

> La Fontaine (Okunușu : La Fonten)

VELI DAYI

Veli Dayı, Elmalı Köyü'nde yaşıyor. Tarlasını, komşusu Selim'e satmak istiyor. Alım – satım işlemleri için tapu dairesine gitmesi gerekmektedir.

Selim ile birlikte Hükümet Konağına gelirler. Hükümet Konağında, pek çok bölüm bulunmaktadır. Kapı üstlerinde bölüm adları yazmaktadır. Veli Dayı, sırasıyla kapı üstlerinde "Tapu Dairesi" yazısını aramaya başlar. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün, Nüfus Dairesinin, Mal Müdürlüğünün İlçe Tarım Müdürlüğü'nün de aynı binada olduğunu öğrenir.

Tapu Müdürlüğünü bulur. Memura selam vererek odaya

girer.

Veli Dayı, "Burada ne kadar çok bölüm varmış." der. Memur: "Dayı, burası kaymakamlık. Yani, merkezi yönetim biriminin ilçedeki temsilcisidir."

Tapu memurundan, merkezi yönetimi, illerde vali, ilçelerde kaymakamın temsil ettiğini öğrenir. Veli Dayı, hangi dairelerin, hangi bakanlıklara bağlı olduğunu merak eder, memura sorar.

Emniyet ile Nüfus Müdürlüğünün, İçişleri Bakanlığına; Millî Eğitim Müdürlüğünün, Millî Eğitim Bakanlığına; İlçe Tarım Müdürlüğü ile Tarım Kredi Kooperatiflerinin, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına; Kütüphane ve Müzelerin, Kültür ve Turizm Bakanlığına; Mal Müdürlüğünün Maliye Bakanlığına; Tapu Dairesi, Yapı İşleri, Afet İşlerinin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı olduğunu öğrenir.

Veli Dayı, merkezi yönetimin büyüklüğünü düşünür. Aklı karışır, köyüne döner.

Resimleri İnceleyiniz

Resimlerle geometrik sekiller arasındaki ilişkiyi belirleyiniz

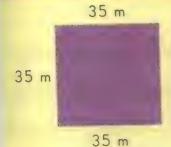

eşit olan şekle dikdörtgen denir.

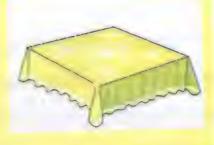
Tarşılıklı kenarlarının uzunlukları birbirine Dört kenarının uzunlukları birbirine eșit olan șekle kare denir.

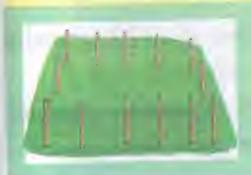
Üç kenarı olan şekle üçgen denir.

35 m

35+35+35+35=1 40m veya 35×4=1 40m veya 35 1 40 m

3+2+3+2=10 m veya 3+3=6 m uzun kenar 2+2+=4 m kısa kenar 6+4=10 m

3 m 2 m 2 m 3 m

2+3+4=9 m 2 3

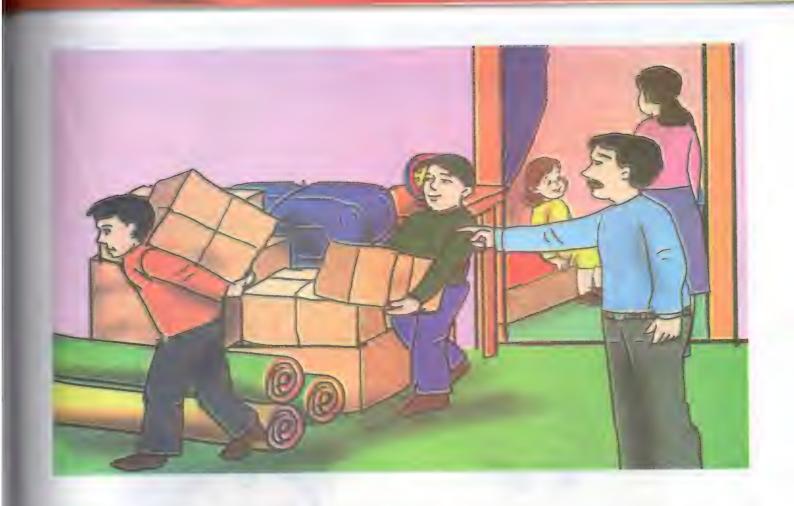
HAK VE SORUMLULUK

Emine Hanım iyice yorulmuştu. Serpil ile Kenan'ın sesleri geliyordu. "Konuşacağınıza bir an önce eşyalarınızı toparlayın." diye seslendi. "Kızım saat 08.30 oldu. Baban şimdi kamyonla gelir. Elinizi çabuk tutun".

Serpil uykulu bir sesle, "Aman anne, bu erken saatte derdin ne?" diye mırıldandı.

Emine Hanım, telaşla mutfağa giderken söylendi. "Sorumsuzlar, aldığınız görevi niçin yerine getirmiyorsunuz?"

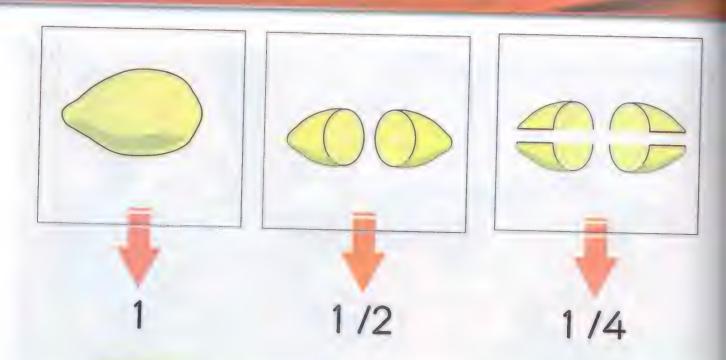
Üç yıldır bu mahallede yaşıyorlardı. Hamdi Bey'in işinden dolayı başka yere taşınacaklardı. Serpil 15, Kenan ise 12 yaşındaydı. Hazırlık öncesi aralarında görev paylaşımı yapmışlardı. Çocuklar, kendi eşyalarını kendileri toparlayacak ve kutulara yerleştireceklerdi.

Hamdi Bey, kamyonla geldiğinde, saat 10'u çeyrek geçiyordu. Eşyaların bir kısmı hâlâ toplanmamış duruyordu. Emine Hanım'a çıkışmak istedi. Karısının yorgun hâlini görünce vazgeçti. "Emine, ne oldu?... Çocukların eşyaları ortada duruyor. Çocuklar, sana yardım etmediler mi?" diye sordu.

Karısını dinledikten sonra çocuklara dönerek, "Bu günden itibaren oyun hakkınızı ve harçlıklarınızı kısıtlıyorum." dedi.

Nedenini sormaya cesaretleri olmayan çocukların yardımına anneleri koştu. "Eşyalarınızı hemen toplarsanız, hakkınızı tekrar elde edebilirsiniz." dedi. Çocukların gayreti görülmeliydi.

Asuman Hanım, 8 saat iş yerinde kalmaktadır. Yarım saati de yolda geçtiğine göre, Asuman Hanım çocuğunu kreşten kaçta alabilir?

ekleriz. Saat 15.45 olur. Asuman Hanım'ın yarım saati yolda geçtiğine göre 30 dakika daha ekleriz. 15.45 'e 30 dakika eklersek saat 16.15 olur. Yani Asuman Hanım, çocuğunu ancak 16'yı çeyrek geçe alabilir. Başka bir ifadeyle; Asuman Hanım çocuğunu kreşten öğleden sonra 4'ü çeyrek geçe alabilir.

07.45

16.15

YA TUTARSA?

Nasrettin Hoca azığını heybesine koyup yola çıkmış. Öğlen vakti Akşehir Gölü kenarında, bir ağacın altında oturmuş. Ekmeğini, zeytinini ve bir çanak yoğurdunu gölgede keyifle yemiş. Yoğurt çanağını gölde çalkalarken birisi görüp sormuş:

- Ne yapıyorsun Hoca?
- Göle maya çalıyorum demiş Hoca.

Adam üstelemiş:

- İlâhi Hoca, göl maya tutar mı hiç?
- Ben de biliyorum tutmayacağını, ammaaa ya tutarsa !...

EVE KIM GIRDI?

Gece duyulan tıkırtı üzerine Kamil Bey ve Neşlihan Hanım, kuşku ve tedirginlikle ayağa fırladılar. Akıllarına hemen, açık bıraktıkları balkon kapısı geldi.

Kamil Bey kalktı, ışığı yaktı. Gözlerine inanamadı. Evlerine birisi girmişti. Geri döndü ve eline aldığı sandalye ile mutfak balkonuna yöneldi. Ayak izleri balkona uzanıyordu. Balkondan kaçmış olmalı diye düşündü.

Odaları tedirgin bir şekilde gezdi. Şimdi yanına Neslihan Hanım da gelmişti. Çocukları uyandırmamak için seslerini yükseltmeden konuştular. Eşyalarını kontrol ettiler. Herhangi bir şey yoktu. Kamil Bey telefon ederek durumu polise bildirdi. Kızgınlık, korku ve tedirginlikle sabaha kadar uyumadılar.

Evimizin güvenliği gibi ülkemizin de güvenliği önemlidir. Ülkemizin güvenliğini sağlamak üzere, görevli olanlar bulunmaktadır. Asker ve polisler, ülkemizin iç ve dış güvenliğini sağlamaktan sorumludurlar.

Ülkemize yönelik, her türlü iç-dış tehdit ve saldırıya karşı, güvenliğimizi koruyanlara yardımcı olmak zorundayız. Ülke güvenliğinin korunması için her vatandaşa sorumluluklar düşmektedir.

En önemli besin kaynağımız olan süt, litre ile ölçülür.

Sıvı yağları da litre ile ölçeriz.

Marketlerde, bakkallarda su, çoğunlukla 1 litrelik ve 1/2 litrelik plastik şişelerde satılır.

- 2 yarım litre
- 6 yarım litre

- 1 litre eder.
- 3 litre eder.

AILE IÇI İLETİŞİM

Ailedeki en önemli iletişim eşler arasındaki iletişimdir.

Anne ve babalar zaman zaman iletişim kurmakta sorunlar yaşayabilir.

Aile bireyleri duygularını ifade ederken dürüst olmalıdırlar. Eğer öfkeliyseler, öfkelerini ifade etmelerinin uygun yollarını bulmalıdırlar.

Dokunmak, sözsüz iletişimin mükemmel bir yoludur. Omzuna dokunmak, sarılmak, duyulan memnuniyeti hem eşe, hem de çocuklara göstermenin çok güzel bir yoludur.

Konuşan kişinin gözlerine bakarak ve hiçbir şey söylemeyerek iletişime katılabilirsiniz. Dinlemek ise söylenen şeylere dikkat etmek ve sadece sözlere değil, konuşan kişinin beden diline de kulak vermek anlamına gelir.

Suçlamak, eleştirmek, aşağılamak, kişiyi savunma konumuna geçirerek o şeyi tekrar yapmaya teşvik eder. Örneğin "Ne kadar dağınıksın, giysilerin hep burada bırakıyorsun." demek yerine, duygu ve düşüncelerinizi kendi açınızdan ifade edin. Örneğin "kirli giysileri burada bıraktığında öfkeleniyorum."

"Sen her zaman..." "Sen asla..." gibi ifadeleri kullanmaktan kaçının, "Bazen sen..." "Belki...." gibi ifadeleri tercih edin.

Uzun öğütler vermekten kaçının. Öğüt vermek, karşıdaki kişinin kısa sürede kendini kapatmasına neden olur.

İğnelemeler yerine, saygı göstermeye ve onun bakış açısını anlamaya çalışın. Görüşlerine katılmayabilirsiniz ama düşüncelerinizi de ifade edebilirisiniz.

Anne-babalar, birbirlerine temiz bir sayfa açma fırsatı vermelidirler. Söyleyeceğiniz şeylere dikkat ederek kırmaktan kaçının.

TELEFON GÖRÜŞMESİ

Telefon çalar. Emine telefona cevap verir:

-Alo, buyurun.

-Ben Simay, sizin telefonunuzu İmren Hanım'dan aldım. Salondaki masamın üzerine bir dantel örtü ördürmek istiyorum.

-Masanızın ölçüsü nedir?

-1.20'ye 1.20 santimetre.

-Hangi model istediğinizi buraya gelip seçebilirsiniz. Örnek de getirebilirsiniz.

-Elimde bir örneğim var. Kesin karar vermedim. Sizdeki örnekleri de görmek isterim.

- -Tabii, nasıl isterseniz?
- -Hemen başlayabilir misiniz? Ne kadar sürede örebilirsiniz?
- -İpini hemen getirebilirseniz başlarım. 30 günde teslim ederim.
  - -Kaça yaparsınız?
- -Sizin istediğiniz ölçüdeki masa örtülerini 300 TL'ye örüyorum.
- -Tamam görüşmek üzere. Ben yarın size geleyim. Evinizi İmren Hanım tarif edebilir ama ben yine de adresinizi alayım. Bana yazdırabilir misiniz?
  - -Tabii, yazıyor musunuz?
  - Evet.
  - Cumhuriyet Caddesi, Alp Sokak, Numara 5, Keçiören.
  - Yazdım. Teşekkür ederim. Yarın görüşürüz.

İşlemleri İnceleyiniz

90 cm

Alan =
$$6 \times 19 = 114 \text{ m}^2$$

Alan =
$$5x5 = 25 \text{ m}^2$$

PROBLEM

Eni 13 metre, boyu 17 metre olan arsanın m² si 75 Türk Lirasından satılırsa, arsa kaç Türk Lirası eder?

CÖZÜM

Eni ve boyu verilmiş olan arsanın ilk önce alanını hesaplarız.

Bulduğumuz alanla da m² fiyatını çarparak arsanın ederini buluruz.

NINE ILE TILKI

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde... Deve tellal, pire berber iken ben annemin beşiğini tıngır mıngır sallarken hak dostu, iyilik dostu, babamdan ayı postu bana miras kalmış. Pirenin biri mekân tutmuş, aldım pireyi, İstanbul'a gönderdim. Gitti, bir daha gelmedi. Tuttum sineği gönderdim peşine. Sinek vızladı uçtu havaya, bir şey değdi başına düştü yere... Cümle âlem koştu sineğin üstüne, onu, kimi aldı beşini. Kayseri'ye pastırma yapadursunlar, biz gelelim mazluma...

Zaman zaman içinde bir kent varmış. Bu kentin kenar mahallesinde bir nine yaşarmış. Kimsesi yokmuş. Yalnız bir alaca ineği varmış. Bol süt verirmiş bu inek. Nine de ineğin sütünü kaynatır, kaynamış sütten yoğurt mayalarmış. Yaptığı yoğurdu yayıkta döver, yağ çıkarır, yağı pazarda satar, geçinir gidermiş.

Bir gün nine, yine ineği sağmış, süt kovasını kapının yanına koymuş... Ocağı yakmaya gitmiş. Geri döndüğünde bir de ne görsün, süt kovası bomboşl Bir gün böyle, iki gün böyle, üç gün böyle... Hırsızın ettiği ninenin canına tak demişl Kurnaz hırsızı yakalamaya karar vermiş. Ertesi gün, süt kovasını koyduğu kapının arkasına gizlenmiş. Beklemeye koyulmuş. Beş on dakika ha geçmiş, ha geçmemiş... Bir hışırtı bir sürünme. Bir de bakmış, gelen uzun kulaklı tilki. Tilki kurnazlığından, önce çevreyi dinlemiş, sonra sakınca görmemiş olacak ki sütü içmeye başlamış. Tilki sütü içtikçe ninenin yüreği kararmış. Öyle ya *mal canın yongası, derler. Ninenin canının yongası da ineği ve ineğinin sütüymüş. Nine, olana dayanamamış. Kızgınlıkla tilkinin üstüne yürümüş. Tilki, korkuyla kaçarken kapıya kuyruğunu kıstırmış. Kaçmış ama kuyruğunu kapıdan kurtaramamış. Tilki kuyruksuz kalmış.

Kuyruksuz tilkiyi bir düşünün... Tilkilerin içinde gülünç olmuş. Kuyruksuzluk, neredeyse öldürecekmiş tilkiyi. Düşünmüş taşınmış, yüzünü kızartmış, nineye gitmiş.

Tilki: "Nine, ninel... Kuyruğumu geri ver ne olursunl... Tilkilerin hepsi bana gülüyorlar. Göster bağışlayıcı olduğunu." diye yalvarmış.

Nine, karşılık vermiş: "Tilki, tilki, hırsız tilki!... Ver sütümü al kuyruğunu."

Tilki yalvarmış yakarmış nineyi yumuşatamamış. Kalkıp ineğe gitmiş: "İnek, inek, sultan inek!... Bir dileğim var. Bak ne oldu canım inek... Karnım çok acıkmıştı. Ninenin sütünü içtim. Ninenin evinde, kuyruğumu kapıya kıstırdım. Kuyruğum ninede kaldı. Arkadaşlarım içinde gülünç oldum! Şimdi kuyruğumu istiyorum. Nineye gittim, 'sütümü ver, al kuyruğunu' dedi. Ne olursun, canım inek! Bana süt ver. Sütü nineye götüreyim. Nine kuyruğumu versin. Gülünçlükten kurtulayım."

Tilkinin sözleri, ineği etkilememiş. İnek, tilkiye çıkışmış: "Sen ne söylüyorsun a

tilki?... Bir gün önüme bir demet ot koydun mu?"

Tilki, eli böğründe, başı önünde çayıra gitmiş: "Aman çayır, kapına geldim!...
Ocağına düştüm! Bana bir demet ot ver. İneğe vereceğim. İnekten süt alacağım.
Nineye vereceğim. Nine sütü alacak, kuyruğumu verecek. Gülünçlükten kurtulacağım."

Çayır hemen karşılık vermiş: "Sen kendi kendine mi konuşuyorsun? Ne ektin

de ne biçmek istiyorsun?.. Hiç bir gün toprağımı suladın mı?"

Tilki ne yapsın, gülünçlükten kurtulmak için bu kez de pınara gitmiş, ağlamış: *Ey pınar, nazlı pınar!... Dağlar sana gül sunar! Ne olursun serin pınar, özgür pınar, çare pınar... Umudum sende, kuyruğum ninede. Gülünçlüğüm dillerde. Ne olursun, bana su ver. Suyu çayıra akıtayım. Çayırdan ot toplayayım. Otu ineğin önüne koyayım. İnekten süt alayım. Sütü nineye vereyim. Nine kuyruğumu versin. Kuyruğumu yerine takayım. Gülünçlükten kurtulayım."

Pınar tilkiye acımış: "İstediğince su al." demiş.

Tilki, bu eliaçıklığa çok sevinmiş. Pınardan su almış. Suyu otların köküne salmış. Çayırdan ot toplamış. Otu ineğe vermiş. İnekten süt sağmış. Ninenin kapısını çalmış. *Al sütünü, ver kuyruğumu." demiş.

Nine sütü almış, tilkinin kuyruğunu vermiş. Tilki kuyruğunu yerine takmış. Gülünçlükten kurtulmuş.

Gökten üç elma düşmüş.... Biri, sıcakta esen rüzgâr gibi bizi rahatlatan Türkçemizle, masalı yazanın başına, biri masalı okuyana, biri de dinleyenin başına...

> Nihat TAYDAŞ Çocuk Masalları

KAYNAKLAR

Azim, Mehmet, Dutar, Ali, İlköğretim Tüm Dersler- 2. Sınıf, Zambak Yayınları, İstanbul, 2002. Başaran, M, Okul Dizisi, 3. Koza Yayınları, İstanbul, 1974.

CNN Türk, Trafik Kazalarına Yeni Uygulama, http://www.cnnturk.com.tr. 2005.

Çakır, Sabri, Türkçe Anadil Dersleri-1, Schulbuchverlag Anadolu, 1999.

Elçin, Şükrü, Halk Edebiyatına Giriş, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1981.

Elçin, Şükrü, Türk Bilmeceleri, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 1970.

Emniyet Genel Müdürlüğü, Trafik işaretleri, http://www.trafik.gov.tr, 2005.

Erdoğan, Ayten, Ailedeki En Önemli İletişim Eşler Arasındaki İletişimdir, 2005.

http://www.aile.org.tr/anneler_babalar_haberler_detay.aspx?haber_id=594&habalt_baslik=Aile%20llişkileri

Erkan, S, Örnek Grup Rehberliği Etkinlikleri, Pegem Yayıncılık, Ankara, 1995.

İpek, Elif, Çocuk İsimleri Sözlüğü, Kar Yayınları, İstanbul, 2005.

İzmir Valiliği, İzmir'in Kurtuluşu, Http://www.izmir.gov.tr/izmirveata ,2005.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Atatürk'ün Kendi Sözleriyle İlkeleri, Http://www.kulturturizm.gov.tr La Fontaine, Fabilar, Http://www.edebiyatdünyasi.com/fabi, 2005.

Öz, Erdal, Alçacıktan Kar Yağar, Halk Bilmeceleri, Can Yayınları, İstanbul, 1981.

Özgün Basım Yayım, Çağdaş Ünite Dergisi, Sınıf- II, 1. sayı, Ankara, 2002.

Radikal Gazetesi, Hata Kurbanı Yayalar, http://www.radikal.com.tr., 2005.
Sakaoğlu, Yurdanur, Oyunlar ve Eğlenceler, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1980.

Şâtıroğlu, Âşık Veysel, Kara Toprak, http://www.turkuler.com/ozan/asikveysel.asp, 2005.

Tema, Erozyonia Mücadele, http://www.tema.org.tr, 2005.

TDK Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2005.

TDK Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2005.

Yeni Ülke Gazetesi, Yayalar, Http://www.yeniulke.net, 2005.

http://www.kulturturizm.gov.tr.

http://www.izmir.gov.tr/izmir/izmirveata.aspx

http://www.edebiyatdunyasi.com/fabl

Http://www.aile.org.tr/anneler_babalar_haberler

AZERBAYCA IRAN Urumiye 200 km Başkent (Ankara) NÖC: Nahcivan Özerk Cumhuriyeti (Azerbaycan) GÜRCİSTAN Il merkezleri 150 00-8-I R K A MARDIN TÜRKİYE HARİTASI N S EN ● YOZGAT V KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ K T ANKARA ZI ANTALYA AKDEN MARMARA DENIZI MUĞLA BULGARISTAN DENIZI

BU DERS KİTABI MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR PARA İLE SATILAMAZ

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5' inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.